

Megjelent naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Rej. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151 Sürögnyelv:
Közlöny, Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Elfizetési árak: évente
1080, félfévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejel
több: Evés szám 5 Lej.
vasárnap 6 Lej.: (B-cu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint: *

XLV. évfolyam, 9. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1930. január hó 12.

Betétes — részvényes.

Ahány nap, annyi új s szomorú szenzáció a temesvári bankfronton. A lavina megindult, vajjon hol áll meg? A pánik növelni szokta a veszélyt. Amikor pedig a bankbetétesek között lép fel, akkor következményei kiszámíthatatlanok. Természetes állapota az a pénzügyi életnek, és magától értetődő helyzete a pénzintézetek gazdálkodásának, hogy alig van bank a világon, amely a betétesek ruinájának elmentálatlan képes. A betétekkel foglalkozó intézet nem tarthatja vasszekrényeiben a betétek millióit, hanem a közgazdasági élet vérkeringésének bocsájta rendelkezésére. A megrámt betétes órák alatt kíván pénzéhez jutni, a banknak ellenben hosszabb időre szóló felmondással lehet csupán behajtani a kihitelezett összegeket. Még így is nem egyszer a hiteltől megfosztott exisztenciák összeomlását vonja maga után. Számbalan példa áll előttünk, amikor egy áhír, egy szándékosan felépített manőver rombadöntött sziklaszilárdan álló pénzintézeteket. Egy-egy nyugalom a betétesek között és a lélekzavar jutott intézet kielégíthetett volna mindenkit.

A betétesek, ez az ideges, ez a riadt tőkés osztály, nem egy banknak lett már gyilkosává. Azért mégis mindenütt őt dőlgetik, őt kényeztetik, elsősorban az ő érdekeire vigyáznak és ha már összeomlik az intézet, arra ügyel, arra vigyáz mindenki, hogy az Isten szerelméért, csak a betétesnek meg ne görbüljön a haja szála. És ez alapjában rendjén is van, mert a pénzpiacnak elsősorban a tőke, tehát a betétesek bizalmára van szüksége, ha ez megrendül, ha a tőkés kivonja pénzét a bankok üzleti forgalmából, akkor kihál az élet a közgazdasági világ testéből.

Ezekben a bankösszeomlásoktól viharos napokban, eshetnek azonban néhány szó a betéteseken kívül, egy másik tőkésosztályról: a részvényesről is. A háború előtti normális időkben a megtakarított pénz két irányban keresett és talált konzervatív elhelyezkedést: ingatlanokban és részvényekben. Családok életgenerációkon át azokból a részvényekből, amelyeket valamelyik előrelátó nagyapa vásárolt. A részvény, ugyszólván, olyan szilárd érték volt, mint maga a pénz. A háború utáni időknek kellett elkövetkezni, hogy a részvény Csáky-szalmája legyen. Ki beszél a részvényesről, amikor egy-egy bank összeomlik? Kivonja felelősségre azokat, akik a részvényeket értéktelenné tették? A bankvezér urak bőséges tantiémeket vágnak zsebre az idők folyamán. Ennek szaporítása annyi gondot okoz nekik, hogy igazán nem lehet kívánni, miszerint a részvényesekre is gondoljanak. Pedig a részvényesen egy a takarékoság, a szorgalom gyümölcse, mint a betét. Abból is özvegyek, árvák, munkaképtelenné lett öregek élnek s ha elértektelenedik, kihullik szájukból a kenyér.

A temesvári bankbukások, vagy korábban az aradi bankkrízisek idején, a részvényesekről ugyan kevés szó esett. Régebben, ha összeomlott egy intézet, akkor az igazgatók egész vagyonukat rendelkezésére bocsátották a banknak. A közgyűlés, vagy a bíróság állapította meg aztán, hogy szem előtt tartották-e a kereskedelmi gondosságot, avagy nem.

Meg kell állapítani, hogy a most aktuális bankösszeomlások legnagyobb része az igazgatók előre nem látó, könnyelmű gazdálkodásából származtak. Esztelen hitelnövelés; hiúság által sarkalt, határt nem ismerő terjeszkedés; betétek hajszolása, ezeknek fedezet nélkül való, könnyelmű kihitelezése; a betéteknek vállalkozásokba való meggondolatlan elhelyezésével az intézetnek immobillá tétele: mind-

Végnélküli tanácskozások Hágában.

A magyar kormány méltányos ajánlatot tett hitelezőinek. — Cheron a németek makacsságáról panaszskodik. — Snowden sürgeti a konferencia befejezését.

Hágából jelentik: A hágai magyar bizottság szakértői: Wekerle Sándor pénzügyminiszter, báró Korányi Frigyes és Gajzágó László tegnap részletesen ismertették a nagyhatalmak szakértői előtt a magyar kérdést pénzügyi, gazdasági és jogi vonatkozásaiban. A nagyhatalmak képviselői ma tesznek jelentést fődelegátusaiknak s még a mai nap folyamán érintkezésbe lépnek a kisantant megbizottaival is. Előreláthatólag a magyar kérdés tárgyalása ismételten halasztást szenved.

Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök tegnap sajtóközleményében kifejtett meggyőző érvek mély benyomást gyakoroltak a Magyarországgal ellenséges érülettel viselkedő hirlapírókra is. A sajtóközlemény egyik érdekes következménye az, hogy ma a konferencia körében nem bolygatták a magyar kérdést. Különösen két pont volt az újságírókra nagy hatással. Az egyik az, hogy a magyar kormány méltányos ajánlatot tett a hitelezőinek a múlt felszámolására, a másik pedig az, amikor a magyar kormány elnöke utalt arra, hogy benne minden hajlandóság merve arra, hogy rábeszélje a magyar a tatlalókat: az utóállamokkal való egyezkedési tárgyalásaikban menjenek el a méltányosság legvégső határáig.

A magyar-kérdés hétfőre való elhalasztása azt célozza, hogy előkészítsék a talajt és ne legyenek már ütközőpontok a magyar-ügy

Németország már két pontra válaszolt.

Hágából jelentik: Ma délelőtt a német bizottság értekezletet tartott, amelyen Jasparr a bizottság elnöke rámutatott arra, hogy a kérdés vitatása nagyon hosszú ideig tart és bármilyen kedvezően fogadták is a külföldi diplomataikat Hágában, nem lehet vendégszeretetüket túlságosan igénybe venni. Snowden kijelenti, hogy sürgősen le kell tárgyalni a met jóvátétel ügyét, mert nem várható be az, hogy a német megbizottak minden kérdéssel kormányukhoz forduljanak. Legfővesebbnek tartja, ha a bizottság meghatározza és pontokba foglalja feltételeit és azokat jegyzékként nyújtja át a német delegátusoknak, akiknek meghatározott időn belül válaszolniuk kell. Ha a németeknek nem felel meg a Young-terv, úgy a Dawes-tervet is életbe lehet léptetni.

A felszólalásokra Curtius, a német bizottság elnöke válaszolt. Kijelentette, ha pontokba foglalva megkapják a delegátusok a bizottság feltételeit, úgy két óra leforgása alatt válaszolni fognak rá. Két pontra nyomban hajlandó megadni a választ. Az egyik az, hogy elfogadja a német bizottság azt a javaslatot, hogy a német vasutak jövedelméből fizetendő jóvátétel összege minden hónap 15-én legyen esedékes. A másik, hogy a költségvetések fizetési határideje a hónap harmincadika legyen. A bizottság a német delegáció vezetőjének bejelentését tudomásul vette.

A jóvátétel-bizottság délután öt órakor

mind olyan súlyos figyelmen kívül hagyása a köteles kereskedelmi gondosságnak, amikéért — és ez a legkevesebb — vagyoni felelősséggel tartozik az igazgatóság.

körül. Hír szerint a nagyhatalmak újabb közvetítésre készülnek.

Elposványosodnak a tárgyalások.

A hat meghívó nagyhatalom bizottsági ülése ma délelőtt fél 12 órakor ért véget. Dr. Curtius külügyminiszter végleg lemondott arról a tervéről, hogy Genfbe utazzék, mert a Tardieuval folytatott megbeszélései az esetleg életbeléptetendő németellenes szankciók ügyében, eredménytelenek maradtak. A különböző anyagi kérdésekben sem jött létre megállapodás, sőt kiéleződött a németek harca.

A hatos bizottsági ülésen különösen Cheron francia pénzügyminiszter panaszskodott arról, hogy a németek makacskodnak különböző anyagi ügyek elfogadásában. Cheron Snowden is támogatta felszólalásában, majd dr. Curtius válaszában kijelentette, nem lehet szó arról, hogy a tárgyalások német részről elposványosodnának. Németországnak meg kell védenie a Young-tervezetet, amelynek elfogadására oly sokan törekednek. Ezután szóbeli felvilágosításokat adott. A többi delegátus a szóbeli felvilágosításokra ezután azt kívánta, fektesse le azokat a külügyminiszter irásban is. Amikor az ülés véget ért, dr. Curtius nyomban hozzáfogott a felvilágosításainak megszövegezéséhez és délután 3 órakor átnyújtotta azt a jelenvolt delegátusoknak. A délután 5 órára halasztott ülés miatt Tardieu és Curtius szankciós megbeszéléseit későbbre halasztották, valószínűleg az esti órákban ülnék össze.

ismét összeült és átnyújtották a német delegátusoknak a pontokba foglalt feltételeket. Curtius, aki a mai napon el akart utazni Hágából, a remélhető döntésre való tekintettel, utazását elhalasztotta.

Hágából jelentik: Ma délelőtt döntő tanácskozások folytak a nagyhatalmak megbizottjai és a kisantant-delegátusok között, amelyek délutáni órákra is átnyultak. A Times a konferencia gyors és sikeres lefolyását reméli, bár kiemeli, hogy lehetséges, hogy a keleti jóvátétel ügyében nem jön létre megegyezés és a kisantant-delegátusok nem írják alá a Young-egyezményt. Ez esetben a lap szerint a tervezet a kisantant aláírása nélkül kell életbeléptetni.

A kisantant diplomáciai utra akar rátérni.

Hágából jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök a magyar delegációval együtt ma vendége volt Schioppa Lőrinc volt budapesti pápai nunciának, aki reggeli adott vendége: tiszteletére. Bethlen ma délután a francia követ teáján, este pedig az angol követ bálján vett részt. A francia sajtó ma és optimista hangon ír a konferenciáról, ami a kisantant köréből kiszivárgott hírek szerint indokolatlan. A kisantant delegátusai ezen a véleményen vannak, hogy egyes kérdéseket diplomáciai úton kell előbb megérteni, úgy hogy újabb konferenciára van szükség.

Mert baj, ha elriasztják a pénzintézetektől a betétest. De baj lesz az is, ha majd nem vásárol senki részvényt!

Senior.

Diplomaták bálja.

Belgium Német követe tegnap este Umberto olasz trónörökös és Marie José belga királykisasszony esküvője alkalmából fogadóestét rendezett a belga követségen, amely után bál következett. A bálon megjelent Henrik németalföldi herceg, Vilma királynő férje is.

Londonból jelentik A Daily Mail nagy cikket közlő a hágai konferencia alkalmából a magyar kérdésre vonatkozólag. Szerinte az

„Fiók-„Rist“ a városházán.

Az új számviteli törvény pénzügyi ellenőrt ültet a város nyakára. — Veszélyben az autonómia.

(Arad, január 11.) A múlt parlamenti ciklus törvénygyártó gyorstalpalása közben lélegzethihez sem juthattunk egy-egy új törvény megismerését illetőleg, csak most, mikor az új törvények köznap életünk megmarányozását készítik elő és a gyakorlatba lépnek, derül ki egyik-másik új törvény csodabogara. Így például tegnap szinte megrökönyödést keltett a városházán az új számviteli törvény egyik most felfedezett paragrafusa, amely szerint a belügyminiszter

minden város polgármestere mellé pénzügyi kontrollort nevez ki.

Ennek a pénzügyi kormánybiztosságnak a hatásköre azután olyan messzemenő jogokat biztosít, hogy visszautasíthat a polgármester által eszközölt kiutalásokat.

Bratianu Vintila át akarja venni a hatalmat

Nézeteltérés Bratianu és Duca között. — „A liberálisok egyedüli ellensége Averescu.“ — Popovici visszatér a kormányba. — Elégedetlenség Hatiegan dr. mellözése miatt.

Bucurestiből jelentik: Érdekes politikai hírt közlő a Cuvantul mai számában, amely arról ad hírt, hogy Bratianu Vintila és Duca volt belügyminiszter összeveszték a kormányval szemben tanúsítandó magatartás kérdésén. Duca — mint ismeretes — azt az álláspontot képviselte, hogy a liberális-párt vonuljon vissza a parlamentbe.

— Ot nappal ezelőtt történt — írja a lap — hogy a volt belügyminiszter előterjesztette ezen álláspontját Bratianunak, aki energikusan tiltakozott a javaslat elfogadása ellen.

Bratianu hallani sem akar kiegyezésről, hanem ragaszkodik a kormánybuktató kampányhoz és ahhoz, hogy a liberális-párt a hatalmat azonnal átvegye.

Duca a következőket fejtette ki: 1. Ha a kormányt sikerülne is megbuktatni, a liberálisok ma annyira szervezetlenek, hogy nem tudnák átvenni a kormányzást. 2. Maniu bukása esetén csak Averescu vehetné át a hatalmat. 3. A kormánynak ma szüksége van a liberálisok támogatására, ami megerősítene a párt helyzetét. 4. Az egyedüli ellenség ma Averescu tábornok.

A Cuvantul szerint Bratianu ennek ellenére elhatározta a kormánybuktató kampány megkezdését és a nemzeti kormány alakítása érdekében való harcot, mire Duca elutazott tíz napra a fővárosból, hogy kikerülje a magyarizációt a kormányban levő barátaival. A lap megállapítja, hogy a kormány most elvesztette a liberálisok jóakaratu semleges-ségét.

A Cuvantul hiradása szerint különben Maniu miniszterelnök tegnap futárt küldött a Bécsben lévő Vaida belügyminiszterhez egy fontos üzenettel. Az üzenet nyomán a legközelebbi napokban végleges megoldást nyer a Vaida és Popoviciu körüli helyzet. Az erdélyiek a megoldást csak abban látják, ha Popoviciu pénzügyminiszter visszatér a kormányba.

A Dimineata szerint a kormányzók eskü-tételével kapcsolatosan Bocu Sever, Saveanu és dr. Dobrescu Aurel lemondottak miniszteri tárcájukról. Bocu és Saveanu helye betöltetlen marad, míg Dobrescu helyére Crisan György, a Banca Nationala kormánybiztosa, vagy Serban egyetemi tanár kerül. Érdekes, hogy Camarasescut csak delegált kormánybiztossá nevezték ki, és így egyelőre megtartja képviselői mandátumát.

Clujon még mindig nagy az elégedetlenség Dobrescu kinevezése miatt. A Cuvantul

összeültetés a magyar jóvátétel körül elkerülhetetlen. Magyarország nem fizethet olyan összegeket, amilyent követelnek tőle és nem mondhat le a békeszerződés 250. pontjában foglalt jogairól.

Bucurestiből jelentik: A Dimineata a magyar-kérdés elhatározását úgy regisztrálja, hogy az ügyet azért tolták ki, mert a kisantant tiltakozott a kompromisszumos javaslat ellen.

A pénzügyi kontrollor intézkedése ellen a tartományi igazgatóság kebelében működő felelősségi bizottsághoz lehet apellálni első fokon, másodfokon pedig a központi miniszteriumba. A törvény még kimondja, hogy a belügyminiszter e tisztségre ideiglenesen kinevezheti a városi számvetőség egyik tisztviselőjét is.

Ez a törvény tehát egy csapásra megszüntetheti a városok autonómiáját, épen a legfontosabb kérdésekben, a pénzügyi kérdésben. A közgazgatási törvény értelmében a polgármester ugyanis csupán a választott tanács tagjaiból alakult közgyűlésnek tartozik felelősséggel, és most e felelős szerv és a polgármester közé beiktatnak egy ilyen fiók „Ristet.“

A pattanások számára

A Cadum kenőcs lezárítja és lehullasztja a pattanásokat a helyükön fehér és finom bőrt hagy. Megnyugtató, fertőtlenítő és használatól kezdve bebeggedést idéz elő. Mint hathatós gyógyszer állta ki a próbát az egyének ezreinek, akik éveken át áldozatal voltak az ekcémának, sörörnek, pattanásoknak, furunkulásoknak, kelevényeknek, kiütéseknek, csalánkiütéseknek, hólyagzásoknak, aranyereknek, viszketegségnek, rühnek, tályognak, kipállásoknak, bőr-ingerlakenységnek, kérgesedésnek, koszosodásnak, úgyszintén sebeknek, égéseknek, karcolásoknak, felhorzsolódásoknak, sajgásoknak, égési sebeknek, stb. Ára...

Megnyitották az egyiptomi parlamentet.

Fuad király trónbeszéde.

Londonból jelentik: Ma nyitották meg ünnepléses keretek között az egyiptomi parlamentet. A megnyitáshoz Fuad király nyolc lovas diszhinton érkezett. A tanácssterem zsúfolva volt a törvényhozó testület tagjaival, a diplomáciai karral, valamint a legelőkelőbb közönsséggel. Nahas pasa miniszterelnök felolvasta a trónbeszédet, amely meleg hangon emlékezik meg az Angliával kötendő szerződésekről.

A pankotai Werner Géza karrierje Berlinben.

Reinhardt rendezőjéből egy nagy német autógyár sajtófőnöke. — Egy változatos pályafutás története.

(Arad, január 11.) Érdekes vendége van most Pankotának: Werner Géza, dr. Werner Miklós ismert pankotai orvos fia érkezett néhány nap előtt haza szülei meglátogatására. Werner Géza neve nem ismeretlen az aradi közönség előtt. Több ízben írtunk ennek a tehetséges fiatalembernek karrierjéről, aki Aradon egy operett megírásának segédkezésén keresztül kóstolt bele a színházi életbe s rövidesen gyors karrierje Berlinig, Reinhardt színházáig lendítette. Az érdekes életű fiatalember azonban nem állapodott itt meg, több érdekes színházi- és filmvilágbeli elhelyezkedése után egy nagy német autóvállalathoz került fontos és előkelő pozícióba. Erről az érdekes, színes pályafutásról így beszél Werner Géza:

— Tizenkilenc éves koromban Szántó Manó zeneszerző és karmester és Barics Gyula, az aradi színház volt bonvivánja társaságában résztvettem az „Eördögh báró“ című operett megírásában. Ez az operett azután, úgy látszik, egész jövőmre kihatással volt. Otthagytam az aradi közoktatóházat, ahol, mint segédorvos működtem s felmentem Pestre. Sebestyén Géza színházában lettem dramaturg. Innen Berlinbe kerültem és Reinhardt mellett tanultam a rendezést, majd Robert Jenőnél és a Seltenburg színházaknál lettem rendező, dramaturg és sajtófőnök. Azután szomorúbb napok jöttek. Három direktorom ment egymásután tönkre. Az utolsó direktorom, ahol már, mint igazgatóhelyettes működtem, 1928. februárjában szintén csődbe ment s a direktor megmérgezte magát.

Nagyon nehéz volt a szezon közepén elhelyezkednem. Menedzserre lettem híres filmszínészeknek, de ez nem elégített ki. Szeptemberre Reinhardt-hoz ígértek szerződést, de ezt nehéz volt kivánni s egy véletlen szere-

cse folytán bejutottam Németország egyik legnagyobb autógyárába, a Stoewer-művekhez sajtófőnöknek, ahol egy nagy propagandaosztály vezetésével bíztak meg, azonkívül a 25.000 példányszámban megjelenő Stoewer-Magazin szerkesztését is én intézem.

Sokat kell dolgozni, de nagyon megbecsülnek. Ez odakint igen tekintélyes állás és jól fizetik. Hogy ebbe a pozícióba kerültem, az nem tisztán szerencse dolga, mert sokat, nagyon sokat kellett robotolnom, amíg idáig jutottam. Németország épügy, mint Amerika, a lehetőségek hazája, de, hogy az ember valamire vihessen, nem szabad visszariadnia semmiféle munkától és nem szabad magát csak egy bizonyos dologhoz kötnie. — fejezte be a beszélgetést Werner Géza.

Iasiban minden csendes...

A diákok kötelezték magukat a rendre és kérték a karhatalom eltávolítását.

Iasiból jelentik: A iasi-i egyetemen ma megkezdődtek az előadások. Az első napon minden a legnagyobb rendben folyt le, már a diákok nagyszámmal jelentek meg az előadásra. A diákság nagyrésze aláírta azt a nyilatkozatot, amelyben kötelezik magukat, hogy, semmilyen rendbontásban nem vesznek részt.

A iasi-i diákszövetség táviratilag tiltakozott Maniunál és Ionitescunál a diákszövetség iasi-i otthonának bezárása miatt és egyben kérték a karhatalmi erők eltávolítását. A iasi-i egyetem összes épületeiben katonai és rendőri csapatok őrködnek a rend fenntartására.

Hat román bank fuzióját tervezik.

Madgearu pénzügyminiszter értekezletre hívta össze az erdélyi román bankok vezetőit és a pénzügyintézetek fuzióját javasolta. — Az érdekelt bankok igazgatóságai fognak dönteni a fuzióról — Marcus Mihály dr. az értekezlet lefolyásáról.

Az aradi Victoria is a hat bank között van.

(Arad, január 11.) Ma délután hazaérkezett Bucurestből Marcus Mihály dr., a Banca Romaneasca vezérigazgatója, aki rendkívül fontos pénzügyi értekezleten vett részt az aradi Victoria bank képviselőjében. A tanácskozáson, amelyen maga Madgearu pénzügyminiszter elnökölt, arról volt szó hogy

hat nagy erdélyi román bank egyetlen tökéletes vállalatá fuzionáljon.

Az érdekes ügyben ma beszélgetést folytattunk Marcus dr. vezérigazgatóval, aki a következőket jelentette ki:

— Az értekezleten, amelyet Madgearu pénzügyminiszter azon célból hívott össze, hogy segítsen az erdélyi román pénzügyintézetek helyzetén, az érdekelt bankok husz delegátusa vett részt. A pénzügyminiszter előadta, hogy az egyedüli kivétel ut az lenne, ha a hat erdélyi román bank fuzionálna. A hat bank a következő:

- Victoria (Arad)
- Timisiana (Temesvár)
- Bihoreana (Nagyvárad)
- Banca Agrara (Cluj)
- Cetatea (Brassó)
- Izvorul (Gyulafehérvár)

A központ Clujon lenne és a többi intézet fiókként működne.

— A jelenvolt delegátusok helyeselték a tervet, azonban kijelentették, hogy nem áll

módjukban nyilatkozni, miután erre nem kaptak meghatalmazást. Madgearu pénzügyminiszter erre felkérte a delegátusokat, ismeressék a tervet igazgatóságukkal, vigyék az ügyet közgyűlés elé és az nyilatkozzon a fuzióról. Ennyi történt a mostani tanácskozáson.

— És eredmény mikorára várható, vezérigazgató ur? — tettük fel a kérdést.

— Pár héten belül — mondotta Marcus Mihály dr. — minden attól függ, hogy a hat bank igazgatósága és részvényesei miképpen vélekednek a fuzióról.

— Aradon hogyan áll a helyzet?

— Még nem referáltam be utam eredményéről a Victoria igazgatóságának. Hétfőn az is megtörténik és akkor meglátjuk, melyek a további lépések. Valószínűleg itt is a közgyűlés fogja megállapítani, mi a teendő.

— Vezérigazgató ur magánvéleménye az ügyről? — kérdezzük.

— Marcus dr. elhárítva int.

— Nincs magánvéleményem — mondotta. — Legalább is egyelőre nincs. Talán sikerül a terv.

Marcus dr. nyilatkozata nyomán bankkörökben érdeklődéssel kísérik az új román bankszövetség megalakulása körüli munkálatakat, amelyeknek hivatása az lenne, hogy az erdélyi román bankokat megmentsék a pénzügyi válság következményeitől.

Decentralizálják a pénzügyi szolgálatot

Nem kell minden kis engedélyért Bucurestibe utazni. — A temesvári kormányzóság széles hatáskört kap. — A pénzügyi igazgatóság élére Taran Viktor aradi felügyelő kerül. — Taran Viktor nyilatkozata.

(Arad, január 11.) Több alkalommal beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy a bánati tartomány pénzügyi igazgatósága élére Taran Victor aradi pénzügyi felügyelő kerül, akit vezérigazgatónak neveznek ki és miniszteri vezérigazgatói rangot kap. Taran vezérfelügyelő ma érkezett haza Bucurestiből és az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— A kinevezések még nincsenek meg és most folynak az inkadrások is Bucurestiben. A miniszteriumban most ez a munka gőzerővel folyik, úgyhogy január 15-ére okvetlenül befejezést nyer. Az új beosztással a miniszteriumok teljesen decentralizálódnak és ha az igazgatóságok élére olyan emberek kerülnek, akik megértik a népet, akkor igen nagy haszna lesz ennek az új beosztásnak. Eddig minden ügyesbajos dologgal Bucurestibe kellett utazni. Ha valakinek egy italmérségi engedélyre, vagy kázanpermissre volt szüksége, akkor napokig kellett a fővárosban tartózkodnia, amíg az államtitkárhoz bejuthatott. Ez most megszűnik, sokkal kényelmesebb, gyorsabb lesz az elintézés és az utaztatások nem fognak olyan nagy költségeket felemészteni. Eddig a pénzügyigazgatóságoknak is alig volt az adóbehajtásokon kívül egyéb hatáskörük, mindent Bucurestiben kellett elintézni, még azt is, ha valaki adófizetési haladékom akart. Ez a hatáskör most áttszi a tartományi igazgatóságokra.

— Mit tud inspektor ur arról, hogy ön kerül a temesvári igazgatóság pénzügyi osztálya élére? — kérdeztük.

— A kinevezés nincsen meg. Igaz, hogy a miniszteriumban mindenki azt mondta, hogy ez befejezett tény, de mint mondom, még hi-

vatalosan nem tudok semmit.

— Mi igaz abból, hogy ebben az esetben az ön helyére Pop Marcus nyugalmazott aradi pénzügyigazgató kerül? — kérdeztük.

— Erről is hallottam és itt is csak nem mondhatok, hogy a hivatalos döntés nem történt meg. A miniszteriumban most kikérték a jogügyi szakértők véleményét, hogy lehetséges-e egy nyugalmazott tisztviselőt újra szolgálatba helyezni. Az első válasz az volt, hogy nem, most azonban olyan megoldást keresnek, aminek segítségével ez mégis elérhető lenne. Azt hiszem, hogy végeredményben ez sikerülni is fog, mert Pop Marcus munkásságára még igen nagy szüksége van az államnak. Őszintén mondhatom, hogy egyike a legkíválóbb szakembereknek, akit még egyelőre nehezen lehetne nélkülözni és épen ez az, ami azt a reményt táplálja bennem, hogy mégis sikerülni fog vele a szerződést megkötöni és így kiváló munkásságának az állam továbbra is hasznát veheti.

Botrányba fulladt Károlyi Mihály amerikai előadása.

A „vörös gróf” százszázalékos marxistának vallotta magát és támadta a magyar szociálistákat. — Jászi Oszkár heves támadása Károlyi ellen.

New-Yorkból jelentik: Gróf Károlyi Mihály, aki, mint ismeretes, előadasköru-
tra indult Amerikába, első előadása nagy botrányba fulladt. Az őszirózsás forradalom vezére százszázalékos marxistának vallotta ma-

gát és támadta a magyar szociáldemokratákat, akik elárulták Marx elveit.

Az előadás hatása alatt még a megmaradt elvbárái is elfordultak tőle. Az Emberben Jászi Oszkár éleshangú támadást intézett Károlyi Mihály ellen. A támadás természetesen összefüggésben állott Károlyi new-yorki kijelentéseivel.

EXQUISITE PENSIO
Budapest, IV., Piarista-uca 6.

Telefon: Aut. 885—39.

Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellérről hegyre. A Dunakörzö mellett. Központi fűtés. Hűdög-éleg folyóvíz.

Ledényi és Bulogh

elsőrangú ANGOL URI SZABOK.
Angol különleges szövetekben nagy választék.

BUDAPEST, V., gróf Tisza
Is-van-uca 1.
Telefon: Aut. 826—21.

Ma, vasárnap este a Központi Étteremben nagy Tombola-estély.

Nagyértékű nyeresémtárgyak megtekinthetők M. Fischer porcelánüzlet kirakataiban, Fehér Kereszt épület. Ugyancsak fellépnek az Aradon szentáncos felvonást készítő LES CONSTANTIN művésztanácsosok. — Magyar és tombola után tánc

Navratil Hedvig nem azonos Gaby Deslyssel.

Kétséget kizáró módon tisztázták a hatvani Navratil-leány személyazonosságát. — Hatvanban nem hisznek Hedvig táviratának. — Harc a táncosnő tizmillió örökségért.

Párisból jelentik: Tegnap a párisi táviró végig bocsátotta azt a hírt, hogy Biarritzban életelt adott magáról Navratil Hedvig, akit a magyarországi Navratilok Gaby Deslyssnek hittek és önmaga oszlatja el azt a felfedést, hogy a táncosnő magyar leány volt, és hogy az örökség a magyarországi hozzátartozókat illeti. A párisi Journal a következő táviratot közli:

Navratil Hedvig, aki 1884. október 31-én született és aki Londonban és Bécsben Gaby Deslysssel egyidőben mint táncművésznő szerepelt, életben van és Biarritzban tartózkodik.

— Még a mai nap folyamán írok szüleimnek, hogy szüntessék be a pert.

Navratil Hedvig.

A Journal munkatársa most beszélgetést folytatott Biarritzban Navratil Hedviggel, aki a következőket jelentette ki:

— Nem tudom, mit követtem el, hogy megzavarják nyugalmamat. Ma rendőrbiztos keresett fel. Elkérte személyazonossági igazolványomat, amiből megállapította, hogy valóban nem vagyok Gaby Deslys. A rendőrségen azt ajánlották, hogy utazzam Párisba, ahol a vizsgálatot folytatják.

— Táviratozom Hatvanban lakó édesapámtal, hogy ne maradjon meg továbbra is téves feltevéseimben és végérvényesen vessen véget annak a pernek, amely ugyanis csak kellemetlenséget okozhat.

Az újságíró amá kérdésére, miért hagyta oly sokáig kétségben családját azzal, hogy ő volt Gaby Deslys, vagy nem, Navratil Hedvig ezeket mondotta:

— Szembetegségben szenvedek, szigorúan tilos már hosszú idek óta az újságok olvasása és így csak most értesülhettem az egész ügyről. Egy barátom olvasta föl most is az újságokat, amire elhatároztam, hogy véget vetek minden tévhitnek és elküldtem táviratomat a Le Journalnak.

Irodalom és művészet

Hegedüs Béby a belgrádi stúdióban.

Ma este 9 órakor az aradi hangversenyénekesnő koncertezett Belgrádban.

(Arad, január 11.) Az aradi rádiólok ma este nyolc óra tájban Belgrádra állították be gépiüket és érdeklődéssel várták a jugoszláv főváros állomásának műsorát. Belgrád ma esti műsorában szerepelt ugyanis Hegedüs Béby, az ismert aradi hangversenyénekesnő, aki a budapesti Stúdióban való sikeres szereplése után, meghívást kapott a belgrádi Stúdió igazgatójától.

Este negyed 9 óra tájban kezdődött meg a belgrádi műsor. Néhány ének- és zeneszám után, a női konferanسیé bejelentette:

— Ezután Goszpodina Béby Hegedüs következik néhány énekszámmal. Zongorán kísérli dr. Gerasim Nenkow.

Pár perc múlva felcsendült a hangszóróból Hegedüs Béby kulturált hangja. Első számként Verdi: A larcosbál című operájának egy részletét énekelte németül. Az aradi énekesnő ezenkívül még három számmal szerepelt, Strauss Richard és Grieg egy-egy da-

PONTRESINA

(Schweiz gyöngye.)

HOTEL PONTRESINA

elsőrangú szálloda, napos és szabad fekvése páratlan.

Folyó hideg-meleg víz. — Fürdők. — Lakosztályok. — Mindenfajta téli sport. — Házi zenekar. — Pensio 19. — svájci franktól kezdve. 5936

— Tizenöt év előtt valóban hasonlítottam Gaby Deslyssre. Ez volt a megtévesztő. Hosszu évekig semmi kapcsolatot nem tartottam fenn valóban családommal, konzervatív apám szigorúsága miatt, aki egész táncosnői életpályámat nem helyeselte, úgy-hogy több ízben álnévet is használtam. Így Londonban Nógrádi, majd Rorer néven szerepeltem. Sohasem vettem föl Gaby Deslys nevével, akivel Bécsben, Londonban, Párisban együttműködtem. Később azonban abbahagytam minden színpadi működést és visszavonultam a nyilvános élettől.

A lapjelentés szerint az ügy ezzel a nyilatkozattal nem fog elaludni, a család fentartja követeléseit Gaby Deslyss tizmillió örökségére. Valószínűleg felkéri Navratil Hedviget, hogy utazzon Párisba az ügy végleges tisztázása végett.

A Journal megjegyzi, hogy valóban meglepő a hasonlatosság Gaby Deslys és Navratil Hedvig között. Csak kövérebb és természetesen öregebb. Ugyanaz az arc, a hajviselet és a mosolygó szemek.

Budapesti újságírók felkeresték Navratil Hedvig Hatvanban lakó hozzátartozóit. Ott a Biarritzban feltűnt Navratil Hedvig kétséget eloszító táviratát az elhunyt Gaby Deslys táncpartnerének s férjének: Harry Pelzernak tulajdonítják, aki Gaby Deslys egyik örököse és minden alapos oka megvan annak bebizonyítására, hogy a magyarországi Navratiloknak semmi közük Gaby Deslyshez.

Esti jelentések szerint Navratil Hedvig személyazonosságát minden kétséget kizáróan megállapították. Valóban Navratil Hedvig sohasem a múlt év október 2-án érkezett, Spanyolországból jött és egy harmadrangú szállodában vett szobát. Ezek után a hatvani Navratilok reménye Gaby Deslys hagyatékára vonatkozólag, végérvényesen szertefoszlott.

ASSZONYOK OSTORA főszereplői

lával és végül George Hermann: „Nem hiszek csak egy napban” című éneke következett, ugyancsak német nyelven. Fél kilenc óra tájban fejezte be Hegedüs Béby hangversenyét, amelyet Aradon élvezettel hallgattak. Ezután bejelentette a konferanسیé, hogy Hegedüs Béby hangversenye befejeződött.

John Gilbert és

* Heti műsor. Vasárnap délután fél 4 órakor: Pók (bűnügyi dráma, énekkel és táncal, teljes kabaréműsorral, mérsékelt helyárrakkal.) Este: A bor. (Gárdonyi Géza népszínműve. C. bérlet.) Hétfő: Szerelmi ABC (vigjátékújonság, A. bérlet.) Kedd: Hajnalban, délbén, este (itt először, szerelmi játék, B. bérlet.) Szerda: Hajnalban, délbén, este (szerelmi játék, C. bérlet.) Csütörtök: Hercegné rózsája (itt először, operett-újonság, A. bérlet.)

Eva von Berne

* Ma délután a Pók, bűnügyi dráma, egész kabaréműsorral, mérsékelt helyárrakkal megy az aradi színházban fél 4 óra kezdettel. Győző, Homokay és Izsáky Margit a főszereplők.

Premierje bétfón a CENTRAL mozgóban

* Ma este A bor, Gárdonyi Géza, a nagynevű magyar író pályadijas alkotása és egyetlen színpadi műve. Ezt a nagyszerű népszínművet már hosszú idek óta nem játszották Aradon.

* Szerelmi ABC hétfőn este másodszer kerül színre. A francia szerző munkája rendkívül szellemes, Heltai fordítása még jobban aláhuzza a poéneket. Izsáky Margit és Homokay a főszereplői.

Bádiók, hangszórók, valamint vil-

lanyzófóliák legelőbbéban

Schwartz Árpád-nál

Str. Brancovici 1. (Farkas pátinküzlettel szemben.)

* Kedden a „Hajnalban, délbén, este” kerül először színre Aradon. Dario Nicodemi a szerzője a darabnak, amely finomveretű szerelmi játék a Aradon már napok óta foglalkoztatja a színház két kitűnő haut parleurjét: Izsáky Margitot és Homokayt.

* Csütörtökön először: Hercegné rózsája. Irta és zenéjét szerette: Farkas Imre. Főszereplők: Viola Margit, Kertész Manca, Fekete Irén, Balázs, ifj. Szendrey.

* A. Mariencsaf regénye a „Kút” első számában. Az erdélyi és utódállambeli progresszív irodalmi igény teljes kielégítését adja a „Kút” irodalmi havi szemle február elején Aradon megjelenő első száma, amelyben Franyó Zoltán, Gaál Gábor, Gallovich Károly, Szántó György, Pogány László, Wolciczky Gyula, Balla Böske, Péntes Artur, Fáskesti Tibor, Földy Ernő, Fekete Tivadár, Salamon László, Sipos Iván írásain kívül számos új, fiatal tehetséges és izmos nekilendülést revellál. A Kút közli elsőnek A. Mariencsaf világsikert aratott „Cinikusok” című regényét. Számos cikk, essay, szemle és rovat adja hű tükröképét a progresszív irodalom keresztmetszetének.

Budapest központjában

Penzio Kozmopolit

IV. Kecskeméti-ucca 2. Telefon. Lift.

Célnes, tiszta szobák, újonnan berendezve, elsőrendű ellátással 6 pengőtől.

* Betegh Bébi nagy kolozsvári sikere a Tommy és társában. Betegh Bébi, az aradi közönség előtt jólismert, kitűnő szubretprimadonna ebben a szezonban Kolozsváron aratja sikereit. A cluji magyar színházban most mutatták be a Tommy és társa operettét, amelyben Betegh Bébi Tommyt játszotta és alakításáról a cluji lapok a legnagyobb elismerés hangján írnak. Így a „Kéleti Ujság” a következőképpen emlékezik meg a Tommy és társa premierjéről Betegh Bébiel kapcsolatban: „A szereplők közül először Betegh Bébiel kell foglalkoznunk. Igaz, hogy szerepe nem volt túlságosan nehéz, de hiszen a legkönnyebb szerepet is tönkre lehet tenni s a legelrontottabbat is jóvá lehet változtatni. Betegh Bébi az utóbbi időben mind komolyabb és figyelemkeltőbb kvalitásokat mutatott s most is igazolta, hogy a Magyar Színház egyik legjobb és legnépszerűbb erejévé nőtte ki magát. A kívül nagyképű és nagyhangú, de a külsőségek mögött érző szívvel bíró kis „cipőtisztítási vállalkozó” szerepét hibátlanul, precízül játszotta végig. Ő vitte a darabot.” — Az „Ellezék” kritikája pedig a következőképpen hangzik: Tommy hálás szerepében Betegh Bébi nyerte meg a telt ház közönségének oasztatlan tetszését. Játékában, öletelben, maszkjában egyaránt talpraesett csirkefogó volt. Meglátszott rajta, hogy nagyon ambicionálta a szerepet, mely meg is hozta számára a kívánt sikert.

* A „Tizenyolcévesek”-ben Szepessy Edith ruháit Molnár Rica készítette.

* „Erich bocsáss meg”. A furcsa szerelem regénye Govorkovich János: „Erich bocsáss meg” című könyve. A könyv könyvtári forgalomba nem kerül, csak gyűjtők számára számított példányokban. Ára 150 lej. Ismertetést küld: Minerva-nyomda, Subotica, Jugoszlávia.

1930

Február

I.

Iparos
bál

SÁMSON J. ariszabó Arad, Neuman-palota.

Előrehaladt időny miatt mélyen leszállított árak. Frackok és smokingek legszebb kivitelben készülnek. Valódi angol szövetek nagy választékban.

Budapest

közkezdveltségű
gyógyintézet a
Vas-uccal

dr. Pajor-szanatorium

14 napi tartózkodásnál 60 pengő napi kedvezmény. Prospektus! A magánklinikai osztályon a teljes ellátás napi díja 12 Pengő.

Lady.

Rouge et noir mindig más

ugyanaz a Rouge et Noir sohasem adja ugyanaz az illatot ha más-más emberek használják. Minden egyes esetben a bőr és a haj természetes illatával újabb és újabb összhangzatokba egyesül, amelyek hasonlóak ugyan de csak annyiban, amennyiben két egyéniség hasonlíthat egymáshoz anélkül, hogy egyenlő volna.

Eau-de-Cologne-Parfuma-Poudre-Creme

Crakur eredeti csomagolásban

Elképzelhetetlen kellemes meglepetésben részesül a "Rouge et Noir" cikkek vásárlásával. Érdeklődjék az Őr illatszerezésénél aki készséggel szolgál felvilágosítással.

Összeomlott a Temesvári Polgári Takarékpénztár.

A betétesek runja következtében tegnap és ma 30 milliót fizetett ki a bank. — A pénztézet beszüntette a fizetéseket. — Mi okozta a bukást? — Hírek egy újszentannai pénztézetéről.

Temesvárról jelentik: A temesvári piacnak újabb szenzációja van. Ma délelőtt ismét elhullott egy pénztézet a közgazdasági fronton, amely úgy látszik most már napról-napra újabb és újabb halottakat kíván. Ma délelőtt Temesvár egy 33 év óta fennálló bankja a **Temesvári Polgári Takarékpénztár** jelentette be fizetéseképtelenségét.

A betétesek megröhanják a bankot.

Már a Hermes-bank bukása alkalmával hírek terjedtek el a Sváb Kereskedelmi és Iparbank és a Temesvári Polgári Takarékpénztárral kapcsolatban. A hírek hatása nyomán támadt izgalom következtében a Sváb Kereskedelmi és Iparbank megrendült, a Temesvári Polgári Takarékpénztárnál azonban csak kisebb betétkiszivárgást lehetett észlelni. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a Sváb Kereskedelmi és Iparbank menthetetlen, az általános izgalom a betevők a Temesvári Polgári Takarékpénztárban és vették ki pénzeiket. Az ostrom tegnap és ma volt a legnagyobb, amikor nyilvánosságra került a Sváb Bank összeomlása.

A Temesvári Polgári Takarékpénztár csak a tegnapi és a mai nap folyamán 30 millió lejt fizetett ki, ma délelőtt azonban kimerültek pénzkészletei és beszüntette a fizetéseket.

Az újabb fizetéseképtelenség híre óriási izgalmat keltett Temesváron és ha a hangulat továbbra is ilyen marad, nem lehetetlen, hogy a közel jövőben újabb áldozata lesz a pániknak. **A betevők ugyanis csaknem az összes temesvári bankokat megröhamozták és egymástól veszik ki azokból betéteiket.** A temesvári pénztézetek látják ezt a veszélyt és ép ezért holnap a bankvezérek értekezletet tartanak, amelyen megtárgyalják a helyzetet és megbeszélik a Temesvári Polgári Takarékpénztár szanálásának módjait is, amikkel ez a különben aktív tartott pénztézet megmenthető lenne.

Gyorsfüzők, számlarendezők és nyomtatványok KERPELNEL

A végzetes kommuniké.

Érdekes verziók vannak forgalomban arról, hogy mi idézte elő e nagy pénztézet bukását. Ezek szerint a Temesvári Polgári Takarékpénztár R.-T. január első napjaiban a lapokban egy kommunikét helyezett el. Ez a más körülmények közt feltétlenül megnyugtató ható hír azt közölte, hogy a pénztézet az idén ép úgy, mint tavaly, 200 lej osztalékot fizet egy-egy részvény után. A megnyugtatónak szánt hír ép az ellenkező hatást érte el: A bank betétesei közt nagy izgalmat keltett, hogy **ez a hír akkor jelent meg, amikor még a banknál el sem kérték a mérlegel.** Mindenki rossz jelnek vette a korai hírt, sejtett valamit amögött és ment — kivenni betéteit.

Mások véleménye szerint, a katasztrófát már régebben sejtették, mivel a Temesvári Polgári Takarékpénztár finanszírozási üzletekbe nagy tőkéket fektetett, viszont az üzletek nem váltak be.

Hírek egy újszentannai pénztézetéről.

Újszentannáról jelentik: Az egyre-másra bekövetkező bankbukások nyomán keletkezett hírek átsaptak a vidékre is. Így ma az Újszentannai Gazdasági és Iparbankkal kapcsolatban olyan hírek keltek szárnyra, hogy a régi jönevű intézet szintén bajbajutott. Amint azonban beavatott helyről értesülünk, az újszentannai bankról elterjedt verziók jelentékenyen túlzottak.

Arról van szó, hogy a pénztézet hitel-megvonás következtében fizetési nehézségek közé jutott és újabb csak kisebb tételű kifizetéseket volt képes eszközölni. A bank egyébként teljesen aktív és a betevőket a fizetési nehézségek folytán semmiféle károsodás nem éri. A pénztézet igazgatósága és felügyelőbizottsága ugyanis, amely **Merkle Antal** elnökkel és **Lutz József** vezérigazgatóval, illetve

HAJDUSKA PENSIO

Budapest, IV., Parisi-ucca 4. III., 10.

a belváros központjában.

Ujonnán butorozott absolute tisztaszobák folyóvizzei

Elsőrendű házi és diétás konyhai

Napi pensio 5 pengőtől.

Lift állandóan üzemben fel és le is.

ZSOLDOS TANINTEZET

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Tel.: 424-47.

Magyarország legrégebbi magántanintézte.

A legjobb sikerrel készít elő:

középiskolai magánvizsgákra,

érettségire,

anyagi felelősség mellett.

Schmidt Boldizsár felügyelő-bizottsági elnökkel az élet, csupa jómódu gazdákból áll, **teljes garanciát vállalt arra, hogy senki kárt nem szenvedni.** Az intézet egyébiránt még e hónap folyamán rendkívüli közgyűlést tart és ez határozta meg az Újszentannai Gazdasági és Iparbank további sorsa felett.

Letartóztatták Billos Mariot és magyar menyasszonyát.

A sikkasztó banktitkár és Forbáth Magdát Alexandriában fogták el. — Kiadatásuk megindult az eljárás.

Budapestről jelentik: Még a múlt esztendő utolsó napjaiban történt, hogy a főmei rendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot; miszerint Billos Mario 34 éves banktitkár Milánóban 300.000 lírát sikkasztott, több hitellel-csalást követett el, azután pedig ismeretlen helyre távozott. Billos Marionak egy Forbáth Magda nevű budapesti urileány, a Corvin-áruház egyik tisztviselője volt a menyasszonya. Az olasz rendőrségnek akkor az volt a feltevése, hogy Billos minden bizonnyal előbb Budapestre jött a menyasszonyáért és vele együtt tűnt el. Forbáth Magda tényleg eltűnt Budapestről és sikerült is megállapítani, hogy Törökország felé vette útját vőlegényével együtt, aki valóban járt Budapesten.

A budapesti főkapitányság értesítette a levantei kikötővárosokat is, hogy nyomozzanak a szökevények után és

ma délután az alexandriai rendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy sikerült Billos Mariot és Forbáth Magdát megtalálni, épen akkor, amikor egy hajó fedélzetéről leszállottak.

Azonnal letartóztatták őket. Kiadatásukra megindult az eljárás. Billos Mario Romániában sem ismeretlen. Hosszabb ideig élt Nagyváradon, majd onnan is hirtelen tűnt el.

Az aradi mozik mai műsora.

Central mozgó 3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor:
Malek mint filmriporter, kacagató vigjáték. Főszerepben: Buster Keaton.

Élite mozgó 3, 5, 7 és 9 órakor: Tolstoj híres regénye nyomán a Feltámadás. Főszerepben: Dolores del Rio és Rod la Roque.

Gradiste mozgó 3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor:
Tenderloin. Főszerepben: Dolores Costello és Conrad Nagel.

A fél 12 órai MATINÉK műsora:

Central mozgó: Pletyka ucca. Főszerepben: Mária Kid és Igo Sym.

Élite mozgó: Moszkvai rém. Főszerepben: Fritz Kortner, Liane Haid és Eszterházy Ágnes.

Sváb Bál jan. 25-én 9 órai kezdettel a Fehér Kereszt nagytermében. Ujaradi és g'ogováci zenekar. **Belépő-jegy 60 Lei.**

A Sváb-bank bukásának hatása Ujaradon.

Az ujaradi fiók lezárta redőnyeit. — Izzalom az ujaradi betétesek között. — Nem lehet megakadályozni a kényszeregyezségi eljárást. — Az aradi piacot nem érintik a temesvári bankösszeomlások.

(Arad, január 11.) A máskor csendes Ujarad most felkavart hangyabolyhoz hasonlít. A nyugodt svábokat a tegnapi nap izgalmas szemmel láthatólag megviselték és mindenfelé élénken tárgyalják a nagy eseményt: a Sváb Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság fiókja beszűntette tegnap délután fizetéseit és lezárta a bank ujaradi helyiségeit. Már az autbuszon hallottam, hogy ma az érdeklődés központjában a temesvári bankbukás áll. Sváb asszonyok, deresedő hajú, jómódú gazdálkodók, iparos kinézésű fiatalemberek tárgyalnak izgatottan és mindenről erről beszélnek.

— Nekem 20.000 lej betétem van a bankban — mondja az egyik.

— Mit szóljak akkor én, aki több mint 80.000 lejt tettem be gyümölcsösztetés céljából a Svábbbankba — válaszol a másik.

... és így beszél ma mindenki Ujaradon.

Munkanap van ma. Máskor ilyenkor délelőtt alig lehet egy-két embert látni az utcán. Ma azonban a Főterem kisebb-nagyobb csoportokban verődve tárgyalnak az ujaradiak. Mindenki a pénzért félti, mindenki a másiknak meséli el panaszát. A Sváb Kereskedelmi és Iparbank fiókjának ajtaja be van zárva. A redőnyöket tegnap délután, amikor megérkezett Temesvárról az utasítás, lezárták és azóta nem is nyitották ki.

Ujarad lakosságát meglehetősen érzékenyen érinti a temesvári nagybank összeomlása.

Tízennyolcmillió lej betétet kezelt Ujaradról a Sváb Kereskedelmi és Iparbank, mely összeget túlnyomórészt ujaradi sváb gazdálkodók helyezték el az intézet fiókjánál.

Sok közöttük a kisexisztencia, de azért túlnyomórészt gazdag emberek pénze van betétként a bankban elhelyezve.

Ujaradi bankkörökben meglehetősen nagy nyugtalansággal nézik azt az izgatottságot, amit a Sváb Bank fiókjának bezárása keltett. Attól félnek, hogy ez a nyugtalanság terjedni fog és a többi bankokat is megrohánják a betétesek, holott

a többi ujaradi bankoknál izgalomra nincsen semmi ok, mert azok mind teljesen biztos alapon állanak és szó sem lehet náluk immobilitásról.

Alkalmam volt beszélni egy aradi bankigazgatóval a temesvári Sváb Kereskedelmi és Iparbank összeomlásáról. Az ismert pénzügyi szaktekinély a legújabb eseményekről a következő felvilágosításokat adta:

— Temesvárral tegnap óta mondhatni állandó összeköttetésben állok és szinte félóránként kapom a legújabb híreket. Ami a Sváb banknál történt, azt az Aradi Közlöny ma reggel részletesen, teljesen pontos információk alapján megírta, úgy, hogy *ujabbat már erről a kérdéssel mondani nem is lehet.* Egyébként is a Sváb Bank ügyét mára elhomályosította az újabb szenzáció: a Temesvári Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság fizetési nehézsége. Ma már Temesváron is keveset beszélnek a Sváb Bank ügyéről, tekintve azt, hogy *ott most néhány napig nem is várható komolyabb esemény.*

— A bank vezetősége most már befejezett tény, hogy kéri fogja a kényszeregyezségi eljárás megindítását és most ennek a kérvénynek az elkészítésén dolgoznak. Tekintettel azonban arra, hogy egy ilyen kérelmet igen sok melléklettel kell ellátni, annak elkészítése

napokat vesz igénybe és így legjobban esetben csak hétfőre készülhetnek ezzel el, úgy, hogy a kényszeregyezségi kérelem benyújtása hétfőre vagy keddre várható.

— Arról is tudok, hogy a Banca Nationala temesvári fiókigazgatója hosszas tárgyalásokat folytatott a Sváb Bank szanálása érdekében és volt a Nemzeti Bankban hajlandóság, hogy a bajjutott pénzügyi segítségére lépessen mintegy százmillió teljes kölcsönrel. Később azonban kitudódott, hogy ezzel sem lehetne megmenteni a bankot, mert ott komolyabbak a bajok.

A Sváb Kereskedelmi Banknak mintegy 78-80 millió veszteségei voltak és így ez sem segítene rajta, úgyhogy a kényszeregyezségi eljárást most már megakadályozni nem lehet, mert ez az egyetlen megoldás

és így még megkaphatják a betétesek betéteiknek nagyobb részét. A további kísérletek csak veszélyt jelentenek.

— A betétesek meglehetősen higgadtan viselkednek és a mai helyzet az, hogy *nem kell tartani attól, hogy az összeomlott bankot csődbe fogják kényszeríteni.*

— Mindenestre örvendetes, hogy Aradra nem terjedtek át az izgalom hullámai és a mai napon semmi nyugtalanság nem volt észlelhető, amire természetesen nem is lenne semmi ok, mert

az aradi pénzügyi intézetek közül egyetlen egy bankot sem érintenek a temesvári események.

A Sváb Kereskedelmi és Iparbank összeomlása ezek szerint most már befejezett tény és a kényszeregyezségi eljárás ma már elkezdődni nem lehet. (f. gy.)

**Fehérnemű, paplan,
ma ruc
Ruttkay & Bolye**

cégnél a legjobb kivitelben
Arad, a megyeházzal szemben.

Az egyetem; proletárgyártó intézmény.

Ijesztő mértékben szaporodik az állásnélküli intellektuálisok száma.

Bucurestiből jelelik: A Lupta mai száma figyelemreméltó statisztikát közöl arról, hogy Romániában milyen ijesztő mértékben szaporodtak el a háború után a proletár sorban élő intellektuálisok. A lap szerint 1919. óta 300.000 ember végzett egyetemet, akiknek csak jelentéktelen része kapott köztisztviselői állást és nagyrésztük végzettségüknek meg nem felelő állásban van. 1929-ben 30.000 diák iratkozott be az egyetemre és ezek közül 22.350 Bucurestiben. A fakultások szerint a jogra 12.000, orvostanra 3000, bölcsészetre 6500, tudományos karra 3500, gyógyszerészetre 1500, kereskedelemre 3000 és műegyetemre 3000 diák iratkozott be.

Filharmonikusok hangversenye

Január 14-én este 9 órákor
a Kulturpalota
jól látott nagyteremben.

Jegyek Sándor Ferencnél.

— Választási előkészületek. Ma szétküldték az aradi prefekturáról a községi választásokra vonatkozó hirdetményt, amelynek tartalmát mai számunkban ismertettük. A megyei választások ügyében kedden írszolgabírói értekezlet lesz a prefekturán, Marsiay Iustin dr. megyei prefektus, valamint Lázár Agoston dr. alispán körutat végeznek a jövő hét folyamán a megyében, hogy személyesen meggyőződjenek arról, miszerint a választások a törvény szellemében fognak lezajlani.

H I R E K.

Letartóztattak Budapesten egy fogorvost

Akinek hat felesége és hamis diplomája volt.

(Budapesti tudósítók éjjel két órakor érkezett telefonjelentése.) A főkapitányság ma éjszaka előállította Rell Boldizsár ismert nagykőrösi fogorvost, aki ellen az volt a vád, hogy hamis diplomával működött éveken keresztül és ezenkívül azazl vádolják, hogy hat felesége van és mind a hatval törvényes házasságot kötött. Vasárnapra a rendőrfőkapitányság kihallgatásra megidézte Rell Boldizsár hat feleségét. A letartóztatás nagy szenzációt keltett.

— Savu Constantin kinevezése. Érdekes kinevezés híre érkezett ma Bucurestiből. A miniszterelnök Savu Constantin aradi lapszerkesztőt, volt képviselőt, a miniszterelnökségi sajtóosztály tagjává nevezte ki. A lapszerkesztő a közeli napokban foglalja el új állását. Savu Constantin kinevezését kisebbségi körökben is meglegedéssel fogadják, miután a lapszerkesztőnek számos barátja van a magyar-ság sorában.

Legyen ott!

Kedden este 8 órakor az Iparosok Kulturházában Ortner előadást tart A cipődivat és a láb egészségéről. Belépődíj nincs. Program ára 20 lej.

— A Banca Nationala évvégi kimutatása. Bucurestiből jelelik: A Banca Nationala évvégi kimutatása szerint a kibocsátott bankjegyek értéke a múlt évben 21.150 millióra csökkent 21.330 millióról. A visszleszámitolások összege 8.974 millióról 8.850 millióra szállt le.

Férfiszövetet olcsón és jól vásárolhat I. SCHUTZ-nál

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. sz.
(volt M. Neuman helyiség.)

— Két részletben kell fizetni a középiskolai tandíjakat. Bucurestiből jelelik: A közoktatásügyi miniszterium elrendelte, hogy a középiskolai tanulók tandíjaikat két részben tartoznak fizetni, az első részletet beiratáskor, a második január havában. Aki tandíjfizetéssel hátralékban marad, először felszólítják, majd ha tíz napon belül nem fizet, hazaküldik és ha újabb tíz napon belül nem fizet, törlik a tanulók névsorából.

Kelengye vásznakat legolcsóbban STRASSER divatruházában szerezhethi be.

— Ma délelőtt 16 magyar közalkalmazott tette le az esküt. A volt magyar közalkalmazottak eskütétele ma is folyt. Dr. Lázár Agoston alispán előtt a mai napon 16-an jelentkeztek eskütételre, főként volt vasúti tisztviselők és alkalmazottak. Az esküt tettek között van Neuländer Ferenc volt állomásfőnök, Stanajev András volt állomásfőnök, Dus Mihály főkező, Szegedi Gábor fűtő, Uj Istvánné, egy aradi rendőrmester özvegye, Földes Gyula volt állomásfőnök, Dujfner József volt vasúti tisztviselő.

Egészleges arcbőrnek kitűnő
Hibás arcbőrnek páratlan
a valódi Weisz-féle

ELZA kámföröröm

(nagy aranyéremmel kitüntetve Paris 1928.)
Egyedüli készítő W E I S Z gyógyszerár

— Részletekben lehet fizetni az engedélyek után járó illetményeket. Bucurestiből jelelik: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az engedélyek illeteiket két részletben is lehet fizetni. A pénzügyminiszter ezenkívül megengedte, hogy az egyenesadók első negyedévi részletét március 15-30. közti idő alatt be lehet fizetni.

Nagyváradon a Városi Igazgatóságon
január 18-án THEMES NEI.

Üzletelhelyezés miatt mélyen leszállított árak!

BRAUN műkereskedés

Arad, Bulev. Regina Maria 16. sz.
Festmények, vitrintárgyakban dus választék. —: Modern kerkeretezés.

VAJDA ERNŐ scénárluma nyomán

— A népkönyhán 825 munkanélküli kap ebédet. A város által felállított népkönyha vezetői ma jelentést tettek dr. Velcsöv Géza helyettes interimár bizottsági elnöknek arról, hogy ma a népkönyhán 825 munkanélküli látták el étellel. A jelentkez 25 munkanélküli száma napról napra emelkedik.

ADOLPHO MENJOU-val a főszerepben

Magyar festőművész sikere Varsóban. Varsóból jelentik: Ma nyílt meg a műcsarnok téli tárlata, amelyben Hubay Andor magyar festő művel egy teljes helyiséget foglalnak le. A megnyitáson részt vett Varsó előkelő társadalmá, közöttük a magyar követ is. Hubay képeivel hosszabbban foglalkozik a sajtó és több lap közli a fiatal magyar művész arcképét és műveinek reprodukcióit. Már az első napon nagyobb képvásárlás történt Hubay műveiből.

Jön a „Bécsi keringő“

— Jövahagyták Bucurestiben Arad város költségvetési terveit. Holnap érkezik haza Lutai Corneli dr. interimár bizottsági elnök, aki — mint megírtuk — fontos városi ügyek elintézésére céljából utazott a fővárosba. Hétfőn már megkezdik a városi házában az 1930-as költségvetés összeállítását. Lutai dr. Bucurestiben ismertette azokat az elveket, amelyeknek alapján a költségvetést elkészítik és beszámolt arról, hogy az új költségvetésbe beveszik a tisztviselők fizetésemelését, a nyugdíjak rendezését, ut- és uccajavításokat, valamint Mikaláka és a többi Aradhoz csatolt terület elrendezését. Információkat szereztek az elnök terveit Bucurestiben jövahagyták és most sor kerülhet a megvalósításra. Hozzájárult a helyigminisztérium ahhoz is, hogy a város az idei költségvetésbe több milliót vegyen fel az új strand létesítésére, azonkívül pedig jövahagyta a gépiüzemek komercIALIZÁSIÁRÓL SZÓLÓ SZABÁLYRENDELETET.

Rövidesen az „ELITE“ mozgóba.

— „Ficzay Aranka kalandjai az örültek között“. (Levél a szerkesztőséghez.) A napokban Bereczkyné Ficzay Aranka elbeszélése alapján hosszabb cikket írtunk „Ficzay Aranka kalandjai az örültek között“ címen arról, hogy miképp töltött Bereczkyné 51 órát az aradi központi kórház ideggyógyászati osztályán, ahová az ismeretlen körülmények között beutalták. Cikkünkkel kapcsolatosan ma dr. Bodea János ideggyógyász, központi főorvos levelet intézett hozzánk, amelyben leírja azt, hogy Bereczkyné az aradi központi kórház ideggyógyászati osztályának egyik legjobb, legkellemesebb szobájában helyezték el, ahol megfelelő kényelmet biztosítottak számára. Bereczkyné kifogástalan bánásmódban részesült a kórházban és saját kívánságára helyezték el abban a szobában, ahol két másik nő is volt. Ezek azonosban teljesen nyugodtan viselkedtek és megfigyelése szerint, azt, hogy az egyik az ablakhoz közeledett, nem lehet támadási, vagy öngyilkossági szándéknak tekinteni. Nem volt szükség arra sem, — írja tovább dr. Bodea — hogy botrányok között hagyja el a kórházat Bereczkyné, mert elég lett volna az is, ha a beteg egy hozzátartozója aláír egy reverzálást, amelyben felelősséget vállal annak tettségéért. Nálam azonban ilyen kérelemmel nem jelentkezett senki.

Karácsonyi orgia Moszkvában.

Vallásgyalázó felvonulás a templomok elé. — Briand, Macdonald és a többi „ellenforradalmárok“ arcképe a karácsonyán.

Londonból jelentik: A szovjet-lapok hasábjait írják a görög keleti karácsonyi nagy vallásellenes tüntetésekről, amelyek Moszkvában folytak le. A szovjet nagy diadalnak tekinti a tüntetéseket, amelyek felvonulásokban és gyűlésekben nyilvánultak meg. A lapok szerint harmincezer gyermek és harmincezer férfi vett részt a felvonulásokban.

LEGUJABB.

Vasárnap tárgyalják a magyar kérdést Hágában. Bizonyosra veszik a konferencia sikertelenségét. — Snowden, a zsarnok árával a kezében terrorizálja a német delegációt,

Hágából jelentik: A mai napon már új alakult a helyzet, hogy a magyar kérdés uralkodja az egész konferenciát. A magyar jóvátételi kérdésének tárgyalását, mint jelentettük, péntekről hétfőre halasztották. A terminus azonban nem volt végleges, mert ma este 8 órakor Loucheur értesítette Beithlen miniszterelnököt, hogy a magyar jóvátételi ügyet holnap, vasárnap délután tízenegy órakor fogják tárgyalni. A hágai diplomáciai körök valószínűtlennek tartják, hogy a magyar jóvátételi kérdést a mostani hágai konferencián tárgyalják. Amennyiben ez nem történne meg, úgy a konferenciát felfüggesztik és a további tárgyalásokat valószínűleg áprilisra halasztják. Alapvetően fellogás az, hogy a konferencia sikere a

magyar kérdés elintézésétől függ. A hangulat ma már korántsem olyan optimista, mint volt és biztosra hiszik, hogy a konferencia sikertelenül fog befejeződni. Snowden kijelentette, hogy a hágai konferencia nem tarthat tovább január 18-nál, mert huszadikán kezdetét veszi Londonban a tengeri leszerelési konferencia, amelyen részt kell venniük csaknem mindazoknak, akik Hágában tanácskoznak, azonkívül a hágai konferencia titkársága is jelen kell, hogy legyen a tengeri leszerelési konferencián. A berlini lapok szerint Snowden, aki a népszövetségi üléseknek is zsarnoka volt Genfben, valószínűleg terrortól dolgozik a német delegációval szemben. Snowden árával kezében követeli, hogy a felmerült problémákra a német delegáció nyomban válaszoljon.

A nagyhatalmak közvetítőjavaslata a magyar jóvátételi kérdésben.

Hágából jelentik: Éjjel két órakor kezdett telexjeleket küldeni a nagyhatalmak közvetítő javaslatát a magyar jóvátételi kérdésben.

Boithlen István magyar miniszterelnököt, amelyen átadják neki a nagyhatalmak közvetítő javaslatát a magyar jóvátételi kérdésben.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a dr. Földes-féle Solvo-pilula.
Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleményel. Értesítjük tagjainkat, hogy f. hó 12-én, vasárnap délután 3 órától az érvényesített arcképes igazolványok ki lesznek osztva új irodahelyiségünkben: Str. Cloșca (Szt. László-u.) 2. sz. és egyúttal tudatjuk, hogy a tagdíjakat is itt kell befizetni. Az elnökség.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és örökös félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és fuldoklás rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat és elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvosnőjára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megkezdte működését Aradon a Dácia Hivatalos Menetjegyiroda. Már hírt adtunk róla, hogy a 600 utazási irodát egybefoglaló világszervezethez tartozó Dácia Hiv. Menetjegyiroda Aradon menetjegyirodát létesít. Ez az iroda Sándor Ferenc könyvkereskedésében és vezetése mellett, megfelelően szakképzett tisztviselők működésével már megkezdte működését. Az iroda díjmentesen ad tájékoztatást minden utazási kérdésben.

— Kultúrelőadás a Minorita Kulturházban ma öt órakor. Belépés díjtalan.

— Az „Élettudomány“ című folyóirat segítségével az ember önmaga kigyógyulhat minden betegségéből, testi és lelki szenvedésektől mentesen, boldog, harmonikus, céltudatos életet élhet. Kapható a kiadóhivatalban: Temesvárodt. III., Str. Virgil Onitiu No. 3.

Mulatság.

A román Nőegylet bálja.

Fényesen sikerült Arad román társadalmának mai táncestélye.

(Arad, január 11.) Az Aradi Román Nők Egyesülete évről-évre megrendezi a maga szokásos táncestélyét. Az idei bál ma, szombat este folyt le a Központi szálló nagytérképében. A girlandokkal, virágokkal és pálmákkal díszített nagyterem zsufolva volt a város román társadalmának legelőkelőbb tagjaival. A hölgyek kivétel nélkül nemzeti viseletben jelentek meg. Az urak elegáns frakkban vettek részt a táncmulatságon.

A kitűnően sikerült bál főrendezői Pop C. Istvánné és dr. Ispravnic Severné voltak. A táncestélyen a város notabilitásai közül megjelentek Pop C. István kamarai elnök, dr. Comsa Gergely püspök, Jovanovici és Vișorianu tábornokok, dr. Moga Romulus rendőrségi kvasztor, Birtolonu képviselő és még számosan. A táncestély a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— Az AAC táncos tea-estje. Jól sikerült táncos tea-estélyt rendezett az aradi AAC sportegyesület, a volt Lloyd-helyiségekben. Az izlésesen feldíszített termeket teljesen megtöltötte a közönség. Az asztalok körül aradi urileányok szorgoskodtak és fürgén szolgálták ki a vendégeket. Felszolgálók voltak: Ferdinánd Emmy, Schill Anci, Kemény nővérek, Gróf Ily, Szentgyörgyi Mariska, Anyos Ella, Schill Ilika és Schannen Ica. A nagyszerűen sikerült táncos-tea rendezői a következők voltak: Burza Kornélné, Dimitov Lászlóné, Nagy Imréné, Wolff Gusztávné, Kulcsár Lászlóné, Drin Paula, Márta Andorné, Wess Mária, Kadas Pálné, Pálfi Gyuláné, Apponyi Gyuláné, Bánfi Irén, Kneffel Béláné, dr. Fetter Elemérné, Fényes Lorántné. A mulatság a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— A Vulturul tea-estje. A Vulturul (Toldi) aradi sportklub jól sikerült tea-estélyt rendezett ma a klub Bathány-uccai helyiségében tagjai részére. A nagyszámú közönség a legjobb hangulatban szórakozott el a reggeli órákig.

Francia órák
Tanuljon elsősorban francia nyelvet. Elsőrendű pedagógusnál. Csoporttanításnál 250 lej havonta (heti két óra). Leveleket „Világnyelv“ jellegre a kiadóhivatalba.

HORNIMAN'S TEA

az a tea, amely erőt
és egészséget ad.

Melyik amerikai államba érdemes kivándorolni?

Amerikai magyar ember tájékoztató cikksorozata az Aradi Közlöny részére. — Elfoglaltan ismertetés az egyes államok helyzetéről és az elhelyezkedési lehetőségekről.

(Arad, január 11.) A középamerikai Honduras állambeli Juticalpából érdekes levelet hozott ma a posta szerkesztőségünkbe. Egy odaszakadt magyar ember: Szentkirályi Pál küldte szerkesztőségünknek az érdekes bélyegű vaskos levelet, amely egy cikket tartalmazott. Cikket, egy igen érdekes kérdésről, a kivándorlásról és a telepítésről, amelyet mostanában sűrűn tárgyalnak a magyar, német és angol lapok olyan vonatkozásban, hogy a kivándorlónak utmutatásul szolgáljanak: melyik amerikai államban rejlik a legjobb megélhetési lehetőség. Szentkirályi Pál cikkét három folytatásban adjuk közre:

A ki- és visszavándorlást sokan még a régi 30—40 éves viszonyoknak megfelelően bírálják s elfelejtik, hogy a világháború, valamint az előrehaladott műveltség az első rétegekben, vagyis a munkásosztályban nagy változásokat idézett elő. Ennek a ténynek ignorálása nagy hiba. Régen a kivándorlás egyszerű volt és ha egy helyen a kivándorlónak nem tetszett, felszedte a sátorfáját és máshová vándorolt. Ma a kivándorlók ezt a lépést az gazdasági viszonyok pressziója alatt tehetik csak meg. Ma életkérdés újabb helyet keresni, ahol a kivándorlásra kényszerítettek megtalálhatják biztos jövőjüket s ugyanakkor a kivándorlás többé nem egyéni probléma, hanem egy nemzet továbbfejlődésének fontos kérdése.

Az utolsó tíz évben különös figyelemmel tanulmányoztam az amerikai viszonyokat és az egyes országok kivándorlási lehetőségeire vonatkozólag a következő eredményre jutottam:

Canada: Kitünő hely a született földművesnek, aki családjával együtt ment ki, s néhány száz dollárnak a birtokában el van szánva egy-két esztendő erős munkára, valamint egészsége kibírja a hideg éghajlatot. Intellektuelleknek, kereskedő- és iparosembereknek nehéz az elhelyezkedés. A földmunkások is azonban igen nehezen jutnak munkához, mert Canada csak rövid időre képes adni munkát, legfőképpen 5 hónapra egy évben és ugyanakkor a bevándorlási törvények megtiltják a földmunkásnak, hogy az első évben más munkát vegyen fel, vagy gyárban helyezkedjen el. A hathónapos téiben a munkanélküliség nagy gondot ad a canadai államnak. Canadának nagy jövője akkor lesz, ha ipara ki fog fejlődni és a bevándorlottakat elhelyezni tudja, de addig is elővigyázatosnak kell lennie.

Amerikai Egyesült-Államok: USA a bevándorlási törvények miatt nem vehető számba; bár valószínű, 4—5 éven belül az Egyesült-Államok is arra kényszerül, hogy a bevándorlást elősegítse az európaiak számára. Ugyanis a földművelés évről-évre csökken, miután hiányzik a földmunkás. Hiányzik Amerikában — főleg nyugaton — a kiscgazdálkodás és a nagybani gazdálkodás nem hozta meg a várt eredményt. A városi kényelmes élet elcsalja a földmunkásokat, amivel a nyugati államok anyagilag erősen meggyengülnek, tekintettel arra, hogy milliókat érő földek hevernek parajagon. A nehéz helyzet már ma is érezhető és épen ezért a déli vidék, főleg gyapot- és kukoricatermelői, vasutjai, valamint gyári óriási számban importálják a mexicói munkásokat, akiknek bevándorlási száma viszont nem korlátozott. De ugyanakkor a közvélemény erősen fél az indián népek nagyarányú bevándorlásától, mert nemzeti és faji gyengüléstől tart.

Mexico: Alkalmam volt úgy az állam elnökével, mint a földművelésügyi miniszterrel beszélni. Ez az állam „idegenellenes”, bár

igen gazdag, jó földjei vannak, amelyek megmunkálásra várnak. A politikai viszonyok zavarosak, az agrár- és radikális propaganda erős és a telepesek ki vannak téve a naponkénti támadásoknak, mert az állam képtelen biztonságot nyújtani. A Mexicoba való kivándorlást csak 10—15 év múlva lehet tanácsolni.

Guatemala: Jelenleg a kormány az egyéni biztonságot „felfüggesztette” és beháborúba van kilátás. A határkérdések folytonos izgalomban tartják a kedélyeket. Az éghajlat a két Óceán partján meleg, de kellemes a klímája a hegyes vidékein. Ez a hely csak kávétermelésre jó, amire a magyar nem alkalmas. A kivándorlónak itt mindjárt olyan termeléshez kell fogniok, ahol már az első évben számíthatnak jövedelemre.

San Salvador: Kellemes hely a meleg tengerparton. Az állam olyan népes, mint Belgium. Érdekes, itt nem bevándorlásról, hanem kivándorlásról lehet beszélni. A lakosság földművelő osztálya a szomszéd Honduras államban vesz fel földeket.

Nicaragua: Nagy jövője lesz az államnak akkor, ha a tervbe vett csatortát az amerikaiak elkészítik, de ez csak tíz-tizenöt év múlva várható. Ma a belviszonyok nagyon zavarosak, százával mennek és menekülnek családok a békés szomszéd Honduras területére. Ameri-

Szabadlára kerül a Müller-ügy két gyanúsítottja.

A táblai vádtanács elrendelte Balog és Becher szabadlárahehelyezését. — A hivatalos értesítés még nem érkezett meg Aradra. — Liszka Pál, Csányi János és Csiszár Antal szabadlárahehelyezését elutasították.

(Arad, január 11.) A Müller-féle vasuti panama gyanúsítottjai már hónapok óta vizsgálati fogságban ülnek. A törvény rendelkezései szerint minden harminc napban felviszik a cellából őket a tárgyalóterembe, ahol a vádtanács dönt, hogy fenntartja-e tovább a vizsgálati fogságot vagy nem. Néhány héttel ezelőtt két gyanúsítottat Becher Manót és Balog Sándort a vizsgálóbíró szabadlára helyezte és mindketten el is hagyták a fogházat. De nem sokáig voltak szabadlában, mert az ügyészség megfelebbezte a szabadlára helyezésről szóló határozatot és a temesvári procuror general elrendelte ellenük a további vizsgálati fogságot. Becher s Balogot ennek alapján újra letartóztatták és azóta az ügyészségi fogház lakói voltak.

A két vizsgálati fogoly ügyvédje, Sommer Nándor még karácsony előtt beadvány-

Bálvány Pensio

Budapest, V., Bálvány-uca 19.
a Szabadság-tér közvetlen közelében.
Elegáns szobák, elsőrendű ellátás, családi otthon.
Napi pensio már 6 pengőtől.
Telefon: Aut. 171—56.

kai uralom alatt áll az állam. Nagy számban szállják meg amerikai matrózok az állam belső vidékeit, ők dominálnak mindenütt, a tulajdonképeni kormány csak bábu az amerikaiak kezében. A „gazdag bányák” csak csalétek és a tervbe vett csatorta építésének stratégiai fontossága kizárja az amerikaiak részéről a bevándorlás elősegítését az idegen alattvalók számára.

Costa Rica: Jó terület, ahol nagy spanyolbarátok élnek, különben idegenellenesek, előrehaladott műveltséggel. Főtermése: kávé és cukor. Éghajlata: meleg. Kivándorlásra nem ajánlható.

Panama: Az Egyesült-Államokkal való egyezsége folytán az idegeneknek bevándorlását ez államban is az amerikai hatóságok kontrollizálják, amelyek, mint ismeretes, nem szeretik az idegenek bevándorlását, mert itt a panamai csatorta biztonságát féltik. Éghajlata: meleg, topographiája: lapos és mocsaras, lázas. Ide való kivándorlásról szó sem lehet.

Columbia: Rendkívül gazdag állam. Jó földekkel és gazdag bányákkal. A németek nagy számmal vannak itt letelepedve. A columbiai kormány nagy összeget áldoz földművelés-telepesek recrutálására, de nem nagy sikerrel, miután a telepítésre alkalmas földek 4—5 napi távolságra vannak a kikötőktől és így a terményeknek áruba való bocsátása nagy nehézségekbe ütközik. A columbiai nép igen vendégszerető és elkövet mindent a bevándorlók érdekében. Később, 10—15 év múlán, mikor országutjait és vasutjait jobban kifejlesztik, Columbia igen alkalmas hely lesz a kivándorlásra, de ma, mikor az egészségügyi viszonyok is még sok kívánni valót hagynak maguk után, a meleg és lázas vidék a kivándorlónak nem ajánlható.

(Folytatjuk.)

nyal fordult dr. Herb Ion vizsgálóbíróhoz és újból kérte Becher és Balog szabadlára helyezését a vizsgálóbíró azonban a kérelmet elutasította. A határozat ellen Sommer ügyvéd a temesvári táblához felebbezett, ahol a vádtanács ma délelőtt foglalkozott az ügyvel. A táblai vádtanács hosszas tárgyalás után hely adott a felfolyamodásnak és

elrendelte Becher Manó és Balog Sándor szabadlárahehelyezését.

A táblai vádtanács döntését telefonon közölték Sommer ügyvéddel, aki értesítette védenecit a kedvező elintézésről. A temesvári tábla hivatalos értesítése azonban ma estig nem érkezett meg Aradra és így Becher és Balog a mai éjszakát is a fogházban töltik és előreláthatólag csak hónap delelőtt hagyják el celláikat, ha addig a távirat megjön.

A vasuti panama másik három gyanúsítottja is szabadlára helyezési kérvénnyel fordult a törvényszékhez és ügyükben ma tartott tárgyalást az aradi törvényszék vádtanácsa. Liszka Pál, Csiszár Antal és Csányi János állottak ma a vádtanács előtt. Kének képviselőiben dr. Sarbu György és dr. Vadasz Armand ügyvédek kérték védeneciknek a főtárgyalásig való szabadlára helyezését, kimutatva, hogy szokásuk: nem lehet tartani. A vádtanács azonban hosszabb tanácskozás után a szabadlárahehelyezési kérelmet elutasította és mindhármuk ellen a vizsgálati fogságot 30 nappal meghosszabbította.

Pénzváltó József

angol urf. szabó
Eredeti angol és skót szövetek
dus választékban.
Külföldi szakismeret alapján vállal a legkényesebb
munkát is megfelelő dívat-munkát és estélyi ruhát.
Budapest, IV., Eskü-ut 5.
Telefon: Aut. 825—93.

LOEHLER RADIO

A LEGJOBB HANGSZÓRÓ.

Ára: Lej 1900.

1

a tel

Hol lesz az

(Arad, január
 város, válságos
 szül Temesvár—
 van róla, hogy
 bank R. T. fió

Az első tími
 Agrár-Takarékpénz
 megváltozott név
 Leszámitolóbank
 készül. Erdélyi szék
 és ezek között az

Kubitsék C
 tója ismétellen Ar
 helyiséget keressen.
 felállítani, tehát em
 hány főteri házban.
 aradi nagykereskedő
 lete, amely eddig üz
 nek, de ahonnan nem
 helyiségbe költözött,
 vonali ház, amelynek
 sáról nemrégiben sok
 utott cégionok hossz.

Botiska,
Andorné,
rovits Te-
kő Endre,
za Pöry,
eiszberger
Oláh Er-
pp Antal,
ld Márta,
Nusi, Stra-
án és Béla

K:
utánzata
férfidivat úz-
20.
magyar színház
ly.
rém és egy
olt Lázár VII-
magyar színház
ly.
(Bloch H.-cél)
ny.v az Aradi
színház egyik
y v az Aradi
r színház egyik
z Aradi Köz-

NK HELYES
1 a boldogság
21 Zsir, 22.
9. Arabs, 30.
Vers a, 39. As,
4, 47. Zsu, 49.
tage, 55. Frá,
Tés, 65. Hol,
m, 75. Vp, 76.
eri, 85. Igaza
emeto, 93. Köl-
k: A Szu-
Am, 6. Bier,
11. Apr, 12.
ers, 17. Ma-
s, 31. Iv, 34.
abaköz, 46
48. Ual, 50.
Suta, 65.
Hazay, 72.
ttó, 82. Rol,

SÓBB PÉN
UTTATNL

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆
kúróje

zont Simon
vallását.

Európa leg-
ek házassá-
tt az a kö-
án az anya-
sokan érthe-
szthelyi zsidó
sa miatt sok
nem tett eleget
t a vallás erre
urcsább hírek
i, hogy Br a m-
ért nem tartot-

v mi volt ennek
ogy a férfi, Bram
ta a zsidó hitet,
n engedte meg
jen és ezért in-
setleges kompli-
legyen egyházi

hogya a férj tér
a, de végül a csa-
2. hogy a vallás
egyházi szertat-
v egyszerű polgári
ítás kérdést.

ezeknek a megbe-
érdésben is úgy ál-
n úgy történik majd,
sára a magyar tör-

Az Iparos Otthonban

vasárnap este 9 órakor
szere kerül Karinyó Frigyes
x 1 felvonásos tréfája x

A bűvös szék.

Excentrikus klasszikus magánestmunkák és tréfás jelenetek.
Műsor után tánc. Belépődíj nincs

Csalás egy „szinarany” Apolló-szoborral.

Tizenkétezer fontért vették el egy értéktelen fémöntvényt.

Londomból jelentik: Raffinált csalás ügy foglalkoztatja az angol hatóságokat. Az ügy középpontjában egy Miropulus nevű görög áll, akinek különösképen kétszer egymásután sikerült ugyanazzal a trükkel nagy összeget kicsalni áldozataitól. Egy magát Leblancnak nevező francia egy dús gazdag londoni műgyűjtőnek

állítólag tiszta aranyból való Apolló-szobrot ajánlott megvételre.

A műgyűjtő megtekintette a szobrot, amely azonban nem volt valami különös műretek. Anyaga tényleg masszív, sárgán csillogó érc volt. A műgyűjtőnek az állítólagos Leblanc átadott egy körülbelül egy grammot nyomó darabocskát a szoborból és a szakértők megállapították, hogy a

megvizsgált anyag tényleg arany.

A szobor súlya is amnyi volt, mintha aranyból készült volna. A műgyűjtő erre 12.000 fontért megvásárolta a szobrot és csak később derült ki, hogy

a szobor nem aranyból, hanem figyelmen kívül hagyott fémöntvényből készült.

A rendőrség megállapította, hogy Leblanc Miropulus embere volt, aki ugyanezzel a trükkel már Franciaországban is elkövetett egy nagy aranyu csalást.

Rádióműsor.

— Romániai idő: —

VASÁRNAP, január 12.

Berlin 21. Hangverseny a Bach-teremből. Utána: Dajos Béla zenekara. — Belgrád, 18.05. Grujics Ante cigányzenekara. 21. Hetedik délszláv hangverseny az Obilics-énekkar Krsztics zeneszerző és a rádiózenekar közreműködésével 22.30 Sunski operáénekes dalestje 23.55. Táncczene. — Katowice, 21. Közvetítés a rádióból. 1. Könnyci zene. — Köln, 21. Léhár: „A mosoly ország” című háromfelvonásos operettje. Utána: Táncczene. — Leipzig, 20.30. Puccini: „Tosca” című operája a dresdner Operaházból. 22.45. Derűs történetek. Utána: Táncczene. — Milano, 21.30. Operett Torinóból. Utána: Közvetítés Torinóból. — Mor, Ostrava 21. Brűnn, 22—23.15. Prága, 23.15. Brűnn, — Prága, 22. Angol zene a Smetana-teremből. 23.15. Kávészínház zene. Wien 21.15. Fall Leó „Fejedelmi szerelem” című operettje. Budapest, 11. Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 12. Egyházi zene és szentbeszéd. 1.10. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 7. Vígjáték-előadás a Studióból. „A farkas”. Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc, 9.10. Nagy Margit, a m. kir. Operaház művésznőjének hangverse-

nye. Zongorán kísér Polgár Tibor. Majd: a Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávészínházból.

HÉTFŐ, január 13.

Belgrád, 11.30 Gramofon. 19. Kávészínház zene. 21. Hangverseny. 22.10. Tamburazenekar. 23.10. Pravoslav szilveszteri ünnep. — Leipzig, 17.30. Rádiózenekar. 20.30. Szórakoztató zene. 22. Svájci műdalok. Utána: Táncczene. Mor, Ostrava, 12.30. Gramofon. 13.30. Déli zene. 17.30. Jazz 18.30. Bach: Szonáta két zongorára. Wien, 16.30. Szórakoztató zene. 18.15. Mozart. 21.05. Eysler-est (operettek, dalok és keringők). Utána jazzzene. — Budapest, 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 5.20. Aszszonyok tanácsadója. 6.30. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 8.30. A Filharmónia Társaság hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávészínházból.

KEDD, január 14.

Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.40. Grujics Ante cigányzenekara. 18.30. Népdalok harmonikán. 21. A belgrádi operaegettyűs vokalkvartettjének hangversenye. 22.10. Szórakoztató zene. 23.10. Gramofon. — Leipzig, 17.30. Fuvós kamarazene. 20.30. Vegyes zene. 21.50. Hegedűszonáták. 23.45. Szórakoztató zene. — Mor, Ostrava, 13.30. Déli zene. 17.30. Hangverseny. 19.20. Brűnn, 19.50—23.15. Prága, 23.15. Pozsony. — Prága, 17.30. Szórakoztató zene. 20. Fibich: „A vihar” című Shakespeare után dramatisztált zenés miséje a prágai Nemzeti Színházból. 23.15. Könnyci zene. — Wien, 16.30. Szórakoztató zene. 18.30. Barkácsolás. 20.30. Massenet „Manon” című operája az állami Operából. Utána szórakoztató zene. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 5. Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. 5.45. Kovásznay Erzsébet novellái. 6.30. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 8.30. Tarka-est. Dalok, tréfák, egyfelvonásosok.

A legjobb alkalmi ajándék

ALLEGRO

Osodálatos kis gép, könnyen élesíti és szíjon megfeni a biztonságos beretva pengéit.

Tökéletessé teszi és megtartja a penge élét, megszünteti a bőr érzékenységét.

Késművészet. Elsőrangú gyógyárutisztelet. Képrizsellet.

C. I. C. Str. Emancipata 5.
Bucarest.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget. Tek.

FRANCO ROMANA ÁLT. BIZT. R.-T.
Bucuresti.

Műlirött Bruder Aladár biztosítási ügynök, lakik Lugoson, Str. Reg. Ferd. 18., ezenél kijelentem, hogy azon különböző hírek és a lugosi újságokban általam közölt, vagy inspirált közlemények, amelyek a Franco Romana Biztosító Társaság jóhírére alkalmasak voltak, csupán téves információknak voltak a következményei, amelyek engem félrevezettek és minthogy azok alaptalanságáról meggyőződtem, azokat teljes egészükben visszavonom, kijelentvén, hogy azok semmisséknék és meg nem történteknek tekintendők.

Lugoj, 1930. január 8.

Teljes tisztelettel:

Bruder Aladár s. k

Hírtesítés.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy irodámat Aradon, Luther-ucca 3. számú házában (az evangélikus templom mellett)

Ráskai bank- és kereskedelmi iroda törv. bejegyzett cég alatt megnyitottam.

Irodám közvetít: bank- és áruüzleteket, hitelek, olcsó jelzálogos kölcsönöket aradi házakat, továbbá Arados, Temes-Torontál- és Krassószörény megyékben fekvő ingatlanokra, ingatlan adás-vételeket.

Legfőbb elvem, hogy t. ügyfeleim érdekeit a leglelkismeretesebben és teljes szakértelemmel szolgáljam és védjem meg.

Készszéges szolgálataimat minden irányban felajánlva, vagyok teljes tisztelettel

RÁSKAI MIKSA

a Bánáti Bankgyűlés Rt. Arad nyug. főtitkár-cégvezetője.

Damaszt kavéskészletek, vászonárak, paplanok legolcsóbb beszerzési forrása
Giesinger József és Fia
cégnél Forray-ucca.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK felel.

Óra, ékszer, alkalmi és ná. ajándék a legolcsóbb áron:

CSÁKY óra, ékszerésznél Arad, a luth. templommal szemben.

Olcsó házneladás!

Keramitizott ucca közelében, autóbussz állomás mellett jó földszintes ház 3 szobával, elfoglalható és 1 egyszobás lakással, pincével és kerttel kivándorlás miatt — áron alul — 230.000 lejért eladó. Kiszárolagos megbízott: HAASZ-iroda Arad Str. Eminescu 12. sz. (Deák F.-ucca.)

ARAD VADASKURT SZÁLLODA
Ujjonnan átalakítva a város központjában, modern, kényelmes, tiszta otthont nyújt az utazóközönségnek. — Gőzfűtés. Figyelmesebb kiszolgálás. Elsőrendű étterem és kávéház a házban. Telefon interurban 673. Tisztvizelő és utazó uraknak 20% engedmény.
Tulajdonos: BRATA JÁNOS.

Legszébben fényez, mos, vasal:
Buttinger Teréz
gőzmosódája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Terézia Felter
kozmetikai intézete. Aromasság, radiumos és szónsavas kezeléssel olcsó bér. etben. Hajszálak, szemöldök véglégsz. eltávolítása, arczámlás stb. Szerok e'adása. Str. Eminescu 6. Mezzanin. (Deák Ferenc-ucca).

Estélyi ruhákat legszébben fest, tisztít
KNAPP
volt Weitzer-ucca 11. volt Magyar-ucca 10.

„HIS MASTER'S” VOICE „COLUMBIA”
GRAMOPHONON
12 havi részletfizetésre kaphatók.
Képlemesek hon gríasi választók.
HAMMER 2SIGMOND és FIA
Arad, Bul. Regere Ferd. vand 27. (Boros Béni-ter)

Porosz **Kocsz** Telefon 461
Készén
apritott **Tüzifa**
„reforma” **Faszén**
házhöz szállítva minden mennyiségben kapható:
ALTMANN EDE cégnél
Arad, Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-ter) 44

AZÜZLET

nevelő lapnak Romániába való bevitelét és terjesztését a bucuresti román kir. külügyminiszterium 58.201—1929. szám alatt megengedte. — A lap előfizetési díja, román előfizetők részére is,

egy évre 20 pengő
félévre 10 pengő
negyedévre 5 pengő

Mutatványszámot
ingyen
küld a kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VI., Andrássy-ut 29.

!! Nagy occasio !!

A raktáron levő összes női és leányka télikabátok és szörmebundák minden elfogadható áron lesznek kiárúsítva.

!! Nagy occasio !!

Iuliu PLESZ Gyula cégnél Arad,

FIGYELEM!!

a színház hátsó bejáratával szemben. ← Kérem a címre figyelni!

FIGYELEM!!

Rádiókészülékek

6-18 havi részletfizetésre kaphatók.

„SIRIUS” Elektrotechnikai Vállalat

Arad, Str. Eminescu 1. (Deák F.) Fehér Kereszt-épület.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbeírással ellátott kérdézköndésre válaszolunk. Ajánlatok kelés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

UNIÓBA utitársként feleségül veszem. Feljes című levelet fényképpel „U. S. A.” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 203

ALKALMAZÁS.

FELSO témpariskolát végzett, nagy gyári gyakorlattal rendelkező üzemi vezetőhelyettes keresünk azonnal belépésre. Vashalom, Bala-Mare. 199

BUFFET részére ovadékképes vezető kerestetik. Bővebbet Flora líkőrgyárban. 194

RÖVIDÁRU SZAKMÁBAN jól bevezetett jutalékos utazó azonnalra kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 196

MEGBIZHATÓ öregebb nő helyet keres, minden könnyebb háztartási dolgot vállal. Str. Mures 5. háziügyelőnél. 205

MINDENES főzőnőt keresek jó bizonyítványokkal. Bulev. Reg. Ferdinand 22., II. em. 213

MINDENES szakácsnőt keresek vidékre jó bizonyítvánnyal. Özv. Melchner Józsefné, Arad, Damjanich-ucca 8. 211

HÁZMESTERT ki autó karbantartáshoz is ért azonnalra fel fogadok. Dr. Müller Vendel László ügyvéd, Arad, volt Ferenc-tér 13. 214

KATONAVISELT kereskedőségű fűszer, rövidáru, vasszakmában jártas, állást keres. Cím Lengyel Károly Simanul de ios. 216

BEJÁRÓ szakácsnő utazóhoz ajánkozik. Címe az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 224

LAKÁS.

KIADÓ különbejáratu, elegánsan butorozott alkoves uccai szoba uricsaládnál. Cím Piața Impăratul Traian 3. földszint 3. 217

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba üzlethelyiség azonnal kiadó. Str. Eminescu 32. 220

FÖTEREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉTSZOBÁSOS lakás üzlethelyiséggel, iparosnak, kiözdenek kiválóan alkalmas, jutányos áron azonnalra kiadó. Cím az Aadi Közlöny kiadóhivatalában. 221

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás, két egy-szobás lakás azonnal kiadó. Str. Ghiba Birta 40. 219

FÖTEREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozott szoba uriember részére 15-ére kiadó. Str. Cosbuc 31. (Wesselényi-u.) 222

KÉTSZOBÁS előszobás lakás mellék-helyiségekkel kiadó. Str. Cornél Popescu (Edelspacher-u.) 18-20. 223

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aadi Közlöny kiadóhivatalában

KIADÓ

Str. Alexandri 9. (Salacz-u.) alatt ujonnan épült házban

1-ső emeleti modern nagy lakás

2 elő- és 2 fürdőszobával május 1-re. Bővebbet ugyanott.

VÉTELESELADÁS.

EGY palisander ebédlő, finom városi férfi bunda, rövid férfi bunda, új és használt férfi cipők, szörmek, Wertheim cassa, 2 írógép, eredeti festmények, kéleti perzsaszőnyegek, hegedűk, brácsa, inga óra, paraván, íróasztal, porszívógép, három lámpásos rádió, színházi láteső, nagy faragott tükörráma és képrámák, állványok, eladók, Strada G. Coanda 9. volt Borona-ucca. 204

AUTO-rádióaccumulátorok szakszerű javítása, töltése. Technica, vo.: Matyar ucca 19. 6443

BÖRGARNITURA, értékes hegedűk, szőnyegek, vitrinek, szekreter, komódok, női és férfi bundák, lábzsák, szörmek, antik órák, tál vitrinek, asztalok, székek, paravánok, zongora, girandók, zenélő óra, kredencek, tükrök, ernyőtartó, ísláda, diványpárnák, dupla ágyterítők, atoreok, szalon ebédlő, hálóberendezések, kézimunkák, kristálytárgyak, dísztárgyak stb. eladók. SALGÖNE biz. üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

Bélyegzőket,

dombornyomású névjegyeket, levélpapírokat olcsón, jól és azonnal készít

„STAMPA” Arad, Strad Brat'anu, (a főpostával szemben).

PERZSASZÖNYEG minták évtizedes gyakorlat alapján Németuél, volt Török Ignác-ucca 20. 6278

FASZIKERÉK (szijártársa) minden méretben legolcsóbban kapható Blum Lajos utódnál, Oradea, Str. Rosiorni 1. Tel. 158. 162

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Bankkölcönöket

Aradi házakra és szántóföldekre leiben és dollárban a legolcsóbb kamattal mellett azonnal folyósítatok. HAASZ ALBERT irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-ucca) 12. Alapított 1919. évben.

INGATLAN.

HÁZ korcsmával, üzlethelyiséggel, forgalmas helyen eladó. Kiss Petra, Covasint. 202

Olcso házak.

Volt Batthyány-ucca közelében 4 szobás, fürdőszobás magánház 450.000 lej. Belvárosban 7 lakásos bérház részben fürdőszobával 840.000 lej. Central mozi közelében 1X3, 3X1 szobás lakásból álló ház 370 □-öl telekkel 450.000 lej. Belváros legjobb helyén modern bérpalota, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, jó bérjövdelemmel 2.500.000 lej. Kövezett főútvonalon jó karban levő sarokház fűszerüzlettel és korcsmával, 1X3 és 1X1 szobás lakással cca 95.000 lej jövdelemmel, 450.000 lej. Volt Választó-ucca melléküccájában 2 szoba, konyha, istállóból álló ház 530 □-öl telekkel, 120.000 lej. Volt Urbán Iván-ucca közelében 1 szoba, konyha és melléküccájából álló ház 110.000 lej. Megbízott: HATSCHÉK, Str. Mărășesti (Kossuth-ucca) 60., földszint 4. 201

KÜLÖNFÉLÉK.

EGY jövdelemző ház, egy 219 □-öles telek, egy satupad, daráló, kukorica-morzsoló, eladók Calca Vánatori 42. (Kürtösi-ut) Érdeklődni lehet Str. Abatorului 62. 206

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREK HEZ! Nagy nyomorban tengődő öreg házaspár, kik teljesen munkaképtelenek, adományért fordulnak a jószívű közönséghez. Bárminemű adományt hátsán fogadnak. Cím Ritter Dániel, volt Csernovits Péter-ucca 1. sz. 200

KEMÉNYFA HÁLÓSZOBÁK 10.000 lejtől konyhaberendezések, elő- és leány-szobák, ebédlők, uriszobák, iroda és üzletherendezéseket, portálokat, ajtókat, ablakokat, minden e szakmába vágó munkát, javításokat olcsón, kedvező feltételek mellett készít.

KÁROLYI GYULA asztalos, Str. Bucur volt Eötvös-ucca 16. szám 138 UGYANOTT TANULÓ FELVÉTELIK.

Spitz Tivadár

tűzfalep, volt Varjassy és Páltenberg-ucca sarkán. Telep-telefon: 719, lakás: 727.

Legolcsóbb napl ár mellett áruait minden-ajta hasab és dorong, valamint aprított tűzfát házhoz szállítva. Vagyonáttelekben is állandóan kapható. Telefonrendelések azonnal eszközöltetnek.

INVITARE

Cooperativa Generale de Productie și Consum Muncitorilor și Funcționarilor din Arad invită la a IX-lea adunare ordnare anuală ținută în Arad în 26. Ianuarie 1930, la orele 10 p. m. Dacă se dinta nu va fi în număr și nu putea hotărâri atunci se va ținea la 2. Februarie 1930 Camiul Gutenberg (Str. Gheorghe Spiru 19.)

Programul: 1. Delegarea unui membru pentru incheierea procesului verbal și doi pentru verificarea procesului verbal, 2. Raportele direcțiunii și a comisiei de control, stabilitrea bilanțului anului de gestiune 1929, și deciziunea de absolva-re, 3. Alegerea membrilor direcțiunii și a comisiei de supraveghere, 4. Propunerii. Eventuale propunerile trebuie date în luntru înainte de ședința cu 8 zile în scris. La ședința numai aceia actionari pot lua parte cari înainte de intrare, cu cartea de membru sa legitimează. Arad, la 8. Ianuarie 1930. — Directiunea.

Contul-bilanț de pe anul 1929. — Mer-leg-számia 1929. évről. Activa—Vagyon Cassa—Pénztár Lei 777.50. Marfa—Áru-készlet Lei 84.070.41. Inventar—Beren-dezés Lei 20.377.— Debitori—Adósok Lei 52.296.— Pierdere din anul curent—Folyó évi veszteség Lei 25.836.05. Total —Összesen Lei 183.356.96. Pasiva—Te-her. Mize—Részlegv Lei 66.700.— Capi-tal rezerva—Tartaléktöke Lei 42.077.46. Creditori—Hitelezők Lei 68.574.50. Du-biosi rezervat—Tartalékolt kétes köve-telések Lei 6.005.— Total—Összesen Lei 183.356.96. Arad, la 31. Decembrie 1929.

MEGHÍVÓ

az Aradi Munkások és Tisztviselők Általános Termelő és Fogyasztási Szövet-kezetének 1930. évi január 26-án dél-eltűt 10 órakor, határozatképtelenség esetén 1930. február 2-án a Gutenberg-Otthonban (Akác-u. 19.) tartandó ki-lencedik évi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizott-ság jelentése, az 1929. üzletév mérlegé-nek megállapítása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal. 3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság irra-választása. 4. Indítványok. Az indítvá-nyok a közgyűlést megelőzőleg 8 nap-pal írásban nyújtandók be. A közgyűlén-sen csak azok a részvényesek vehet-nek részt akik a belépéskor tagsági könyveikkel igazolják magukat. Arad, 1930. január hó 8. Az igazgatóság.

Directiunea — Az igazgatóság: Cso-pell László m. p. președint—elnök. Ko-valovszki Ernő m. p. subpreședint—al-elnök. Tóth Gábor m. p., Fábik József m. p., Scheffler Dezső m. p., Jakab Samu m. p., Fuchs Ádám m. p., Mádi Sándor m. p., Batári Géza m. p. Veri-icat și găsit conform cu registrele. — Megvizsgálta és helyesnek találta: Co-misia de supraveghere. — A felügyelő-bizottság, Balázs János m. p. președint—elnök, Reich Béla m. p., Balázs János m. p. membri—tagok. 208

BUCARESTI MEGBIZASOK csakis legmegbízhatóbb és közismert pontosságú ELINTEZŐHELYE

KUNSTLER vizum- és utazási iroda Arad, Bu. Regina Maria 24. sz. (Molai és Adler fűrdőház mellett.)